

V Bruseli 16. júna 2025
(OR. en)

10300/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0162 (NLE)**

**AELE 53
CH 19
MI 400**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. júna 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 309 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 309 final.

Príloha: COM(2025) 309 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 6. 2025
COM(2025) 309 final

2025/0162 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť
dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Európska únia a Švajčiarska konfederácia (ďalej len „Švajčiarsko“) sú hospodársky, historicky, kultúrne, sociálne aj politicky úzko prepojené. Únia je najväčším obchodným partnerom Švajčiarska, zatiaľ čo Švajčiarsko je štvrtým najväčším obchodným partnerom Únie. Vo Švajčiarsku žije viac ako 1,5 milióna občanov Únie a takmer 450 000 švajčiarskych štátnych príslušníkov žije v Únii. Hranicu medzi EÚ a Švajčiarskom prekračuje každý deň v oboch smeroch niekoľko stoviek tisíc cezhraničných pracovníkov.

Únia a Švajčiarsko sú navzájom viazané viacerými dvojstrannými dohodami. Švajčiarsko sa zúčastňuje na vnútornom trhu Únie prostredníctvom dohôd o voľnom pohybe osôb, pozemnej doprave, leteckej doprave, obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ako aj o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody¹. Vďaka Dohode medzi Úniou, Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o pridružení Švajčiarskej konfederácie k vykonávaniu, uplatňovaniu a vývoju schengenského *acquis* je Švajčiarsko aj krajinou pridruženou k schengenskému priestoru. Počas pandémie ochorenia COVID-19 sa medzi Úniou a Švajčiarskom zintenzívnila spolupráca v otázkach cezhraničného ohrozenia zdravia. Švajčiarsko je tradične silným partnerom aj v oblasti výskumu a inovácií. Spolupracuje s Úniou na mnohých programoch zameraných najmä na výskum, inovácie a vzdelávanie, ktoré sú financované Úniou.

Hoci je vzťah medzi EÚ a Švajčiarskom blízky, zároveň ho brzdilo aj niekoľko dlhodobých štrukturálnych problémov. S cieľom vyriešiť tieto problémy Únia a Švajčiarsko v rokoch 2014 až 2021 viedli rokovania o dohode o inštitucionálnom rámci. Dohoda o inštitucionálnom rámci by poskytla aj správny rámec pre ďalšie dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, vrátane dohôd, v prípade ktorých Rada povolila rokovania, najmä pokiaľ ide o dohodu o bezpečnosti potravín (2003 a 2008) a dohodu o elektrine (2006). Okrem toho by poskytla správny rámec pre dohodu o zdraví, v prípade ktorej Rada povolila rokovania v roku 2008.

Vyjednávači dosiahli dohodu o návrhu znenia dohody o inštitucionálnom rámci na technickej úrovni v novembri 2018. V reakcii na odmietnutie Švajčiarskej federálnej rady schváliť navrhované znenie sa rokovania o ostatných dohodách zastavili, keďže Rada vo svojich záveroch z 19. februára 2019 a Európsky parlament vo svojom odporúčaní z 26. marca 2019 podmienili uzavretie nových dohôd o prístupe na vnútorný trh alebo zlepšenie podmienok v existujúcich dohodách uzavretím dohody o inštitucionálnom rámci. Aj napriek ďalším pokusom o hľadanie riešení sa Švajčiarska federálna rada 26. mája 2021 rozhodla rokovania o dohode o inštitucionálnom rámci jednostranne ukončiť. Jednostranným rozhodnutím Švajčiarska sa dvojstranná spolupráca v oblasti výskumu, inovácií a vzdelávania dočasne pozastavila.

¹ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, všetky podpísané 21. júna 1999 (Ú. v. ES L 114, 30.4.2002, s. 1).

Po prerušení rokovaní o dohode o inštitucionálnom rámci Európska komisia a Švajčiarsko začali v marci 2022 prieskumné rozhovory s cieľom diskutovať o budúcnosti vzťahov medzi EÚ a Švajčiarskom. Tieto rozhovory viedli k spoločnej dohode, ktorá vyjadrovala politické porozumenie medzi oboma stranami v súvislosti s ďalším postupom pri budúcich rokovaníach a identifikovala zložky a parametre rozsiahleho rokovacieho balíka, ako aj spoločné menovatele a riešenia v kľúčových inštitucionálnych a odvetvových bodoch.

Táto spoločná dohoda bola schválená Švajčiarskou federálnou radou a Európskou komisiou v novembri 2023. Obe strany sa zaviazali, že ju použijú ako základ na získanie mandátu na rokovania, a dali si za cieľ dokončiť rokovania v priebehu roka 2024.

Komisia preto 20. decembra 2023 prijala odporúčanie na rozhodnutie Rady o poverení na rokovania o rozsiahlom balíku opatrení identifikovaných a vymedzených počas prieskumných rozhovorov². Celkovým cieľom týchto rokovaní bolo modernizovať a posilniť dvojstranné vzťahy medzi Úniou a Švajčiarskom, zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž medzi spoločnosťami z Únie a Švajčiarska pôsobiacimi na vnútornom trhu a chrániť práva občanov Únie vo Švajčiarsku, a teda aj zabrániť diskriminácii medzi občanmi rôznych členských štátov. Občania, podniky a výskumní pracovníci na oboch stranách by tak mohli v plnej miere využívať výhody geografickej blízkosti, spoločných hodnôt a hospodárskych väzieb medzi Úniou a Švajčiarskom. Federálna rada zároveň podnikla príslušné prípravné práce na švajčiarskej strane. Po ukončení príslušných postupov vo Švajčiarsku prijala Rada 12. marca 2024 rozhodnutie, ktorým sa Komisia poveruje začatím rokovaní o rozsiahlom balíku opatrení, spolu s podrobnými smernicami na rokovania³.

Rokovania o rozsiahlom balíku začala 18. marca 2024 predsedníčka Európskej komisie Ursula von der Leyenová a vtedajšia prezidentka Švajčiarskej konfederácie Viola Amherdová. Komisia viedla rokovania konzultujúc Radu vrátane Rady pre všeobecné záležitosti a pracovnú skupinu EZVO, ktorú Rada vymenovala ako osobitný výbor na účely rokovaní so Švajčiarskom. Náležite sa zohľadnilo uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. októbra 2023 a Komisia o všetkom informovala Európsky parlament v súlade s článkom 218 ods. 10 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Po deviatich mesiacoch intenzívnych rokovaní predsedníčka von der Leyenová a prezidentka Amherdová 20. decembra 2024 oznámili úspešné ukončenie diskusií o všetkých prvkoch rozsiahleho balíka. Rozsiahly balík zahŕňa aktualizáciu piatich dohôd, ktoré momentálne umožňujú Švajčiarsku prístup na vnútorný trh Únie; aktualizáciu mechanizmu na urovnávanie sporov v dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami v súlade so zaužívanou praxou v obchodných dohodách Únie a Švajčiarska s inými partnermi; nový protokol o bezpečnosti potravín, ktorým sa vytvorí spoločný priestor bezpečnosti potravín, ktorý bude zahŕňať všetky rozmery potravinového reťazca a nahradí sanitárne a fytosanitárne prílohy k dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami; novú dohodu o elektrine, ktorá umožní účasť Švajčiarska na vnútornom trhu Únie s elektrinou; novú dohodu o zdraví, ktorá umožní Švajčiarsku zapojiť sa do mechanizmov a činností orgánov Únie, ktoré riešia závažné cezhraničné ohrozenia zdravia, a to najmä do Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb a do systému včasného varovania a včasnej reakcie; novú dohodu o trvalom a spravodlivom finančnom príspevku Švajčiarska na hospodársku a sociálnu súdržnosť

² COM(2023) 798 final, 20.12.2023.

³ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2024/995 z 12. marca 2024 o poverení začať rokovania so Švajčiarskou konfederáciou o inštitucionálnych ustanoveniach v dohodách medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou týkajúcich sa vnútorného trhu, o dohode o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie a o dohode, ktorá tvorí základ pre trvalý príspevok Švajčiarskej konfederácie k súdržnosti Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/995, 26.3.2024).

v rámci Únie, ktorá bude odrážať úroveň partnerstva a spolupráce medzi zmluvnými stranami, a novú dohodu, ktorá umožní Švajčiarsku účasť na viacerých programoch Únie otvorených na pridruženie tretích krajín: Horizont Európa, výskumný a vzdelávací program Euratomu, ITER/F4E (Fusion for Energy), Digitálna Európa, Erasmus+, ako aj program EU4Health, ktorého cieľom je doplniť spoluprácu zavedenú v dohode o zdraví, o ktorej obaja partneri rokovali v rámci toho istého rozsiahleho balíka. Okrem uvedených prvkov obsahuje tento rozsiahly balík aj samostatný protokol o parlamentnej spolupráci.

Tento návrh sa týka uzavretia nasledujúcich dohôd a protokolov v rámci rozsiahleho balíka:

- a) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb;
- b) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb;
- c) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
- d) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
- e) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
- f) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb;
- g) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb;
- h) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb;
- i) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody;
- j) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody;
- k) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami;
- l) Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorým sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín;
- m) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine;
- n) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví;
- o) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii;
- p) Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie;

- q) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program;
- r) Protokol medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o parlamentnej spolupráci.

K týmto dohodám a protokolom je pripojené Spoločné vyhlásenie Európskej únie a Švajčiarskej konfederácie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni o rozsiahlom dvojstrannom balíku a prípadnom ďalšom rozvoji dvojstranných vzťahov medzi Európskou úniou a Švajčiarskom, ktoré by sa malo schváliť v mene Únie.

V dohode o účasti Švajčiarska na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program sa predpokladá jej predbežné vykonávanie od 1. januára 2026 alebo od 1. januára roka nasledujúceho po jej podpise v závislosti od toho, či k tomuto podpisu dôjde alebo nedôjde pred 1. júlom 2026.

Hoci dohoda o účasti Švajčiarska na programoch Únie tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsiahleho balíka dohodnutého medzi oboma partnermi v roku 2024, Komisia sa rozhodla urýchliť návrh na jej podpísanie, aby sa mohla začať predbežne vykonávať od 1. januára 2025. Komisia predložila na tento účel samostatné návrhy⁴.

Vďaka navrhovanému prístupu bude možné začať uplatňovať prechodné dojednania, ktoré Komisia poskytla Švajčiarsku počas rokovaní o rozsiahlom balíku. Zároveň to však nemá vplyv na prístup spočívajúci v rozsiahlom balíku, ktorý bol stanovený v spoločnej dohode a potvrdený mandátom Rady.

Dohoda o účasti Švajčiarska na programoch Únie obsahuje doložku o ukončení platnosti, v ktorej sa stanovuje, že predbežné vykonávanie uvedenej dohody sa skončí, ak Švajčiarsko nedokončí svoje postupy potrebné na nadobudnutie platnosti balíka do konca roka 2028. V návrhu Komisie o podpise dohody o účasti Švajčiarska na programoch Únie sa preto stanovuje, že dohoda sa uzavrie ako súčasť rozsiahleho balíka dohôd, ktoré boli predmetom rokovaní vedených v roku 2024.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Zavedením inštitucionálnych ustanovení sa zabezpečí konzistentnejšie a jednotnejšie uplatňovanie *acquis* Únie na tých častiach vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, alebo v tých oblastiach politiky, v ktorých sa Švajčiarsko zaviazalo k dynamickému zosúlad'ovaniu, k zásade jednotného výkladu a uplatňovania a k urovnávaniu sporov, v rámci ktorého Súdny dvor Európskej únie rozhoduje v záležitostiach práva Únie. Zásada nediskriminácie občanov EÚ a zásada rovnakých podmienok pre spoločnosti z Únie a zo Švajčiarska sú kľúčovými prvkami jednotlivých dohôd.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Rozsiahly balík dohôd medzi EÚ a Švajčiarskom plne rešpektuje zmluvy a zachováva integritu a autonómiu právneho poriadku Únie. Podporuje hodnoty, ciele a záujmy Únie a zaisťuje konzistentnosť, účinnosť a kontinuitu jej politik a opatrení.

Inštitucionálne a podstatné zmeny existujúcich dohôd, ako aj prípadné zavedenie pravidiel štátnej pomoci a nové dohody budú pomáhať pri plnení cieľov politiky Únie v týchto oblastiach politiky:

⁴ COM(2025) 159 final a COM(2025) 160 final, 9.4.2025.

- vnútorný trh,
- hospodárska súťaž,
- zamestnanosť a sociálne veci,
- voľný pohyb osôb,
- doprava,
- poľnohospodárstvo,
- bezpečnosť a kvalita potravín,
- zvieratá a živočíšne produkty,
- rastliny a rastlinné produkty,
- ochrana spotrebiteľa,
- energetika,
- zdravie,
- obchod.

Navyše dohoda o pridružení Švajčiarska k programom Únie, ako aj dohoda o účasti Švajčiarska na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program budú prispievať k podpore cieľov politiky Únie v týchto oblastiach politiky:

- vzdelávanie a odborná príprava,
- výskum a inovácie;
- digitálna ekonomika a spoločnosť,
- zdravie,
- vesmír.

Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii bude prispievať k plneniu cieľov politiky Únie vytýčených v súvislosti s jej hospodárskou a sociálnou súdržnosťou.

Vďaka tomu, že sa zabezpečí, aby Švajčiarsko primerane finančne prispievalo na riadenie a prevádzku agentúr a orgánov, na činnostiach ktorých sa zúčastňuje, a informačných systémov, ku ktorým má prístup, sa budú chrániť finančné záujmy Únie.

Fórum pre spoluprácu a dialóg medzi poslancami Európskeho parlamentu a Švajčiarskeho federálneho zhromaždenia, ktoré sa zriaďuje osobitným protokolom, je v súlade s praxou zaužívanou v dohodách o pridružení a strategickom partnerstve, ktoré Únia uzatvára s tretími krajinami.

Hoci sa viaceré dohody alebo protokoly, na ktoré sa vzťahuje tento návrh, opierajú pri svojom vykonávaní na technické a digitálne systémy, v návrhu sa nezavádzajú žiadne požiadavky, ktorými by sa nariaďovali zmeny v súvislosti s používaním alebo architektúrou týchto systémov. Týmto návrhom nie je dotknutá zásada „digitálne služby ako štandard“.

2. PRÁVNY ZÁKLAD

Dohody a protokoly, ktoré sú predmetom navrhovaného rozhodnutia, sú spolu neoddeliteľne prepojené a predstavujú koherentný celok, pričom tvoria štruktúru posilneného

a komplexného partnerstva v širokej škále oblastí, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, a to na základe primeranej rovnováhy práv a povinností. Vhodným hmotnoprávnym základom pre navrhované rozhodnutie Rady o uzavretí uvedených dohôd a protokolov je preto článok 217 ZFEÚ.

V prípade dohôd o pridružení môže Rada prijať rozhodnutie o uzavretí dohody po získaní súhlasu Európskeho parlamentu. Keďže hmotnoprávnym základom je článok 217 ZFEÚ, vyžaduje sa súhlas Európskeho parlamentu. Procesnoprávnym základom rozhodnutia o uzavretí dohôd a protokolov, ktoré sú predmetom tohto návrhu, je preto článok 218 ods. 6 druhý pododsek písm. a) bod i) ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 8 druhým pododsekom ZFEÚ. Ako právny základ by sa mal navyše pridať článok 218 ods. 7 ZFEÚ, pretože je vhodné, aby Rada splnomocnila Komisiu na schválenie určitých zmien dohôd v mene Únie, ktoré sa majú prijať zjednodušeným postupom alebo orgánom zriadeným dohodami.

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady je teda článok 217 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom i), článkom 218 ods. 7 a článkom 218 ods. 8 druhým pododsekom ZFEÚ.

Komisia sa domnieva, že Únia má právomoc vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahujú dohody a protokoly, ktoré sú predmetom tohto návrhu, a že dohody a protokoly by preto mala uzatvárať len Únia.

3. VPLYV NA ROZPOČET

Dohoda o účasti Švajčiarska na programoch Únie bude mať vplyv na rozpočet Únie vzhľadom na pridruženie Švajčiarska k programu Horizont Európa, výskumnému a vzdelávaciemu programu Euratomu, k činnostiam Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy, programu Digitálna Európa, programu Erasmus+ a programu EU4Health. V tejto dohode sa stanovujú spravodlivé a vyvážené podmienky týkajúce sa finančného príspevku Švajčiarska na programy Únie, na ktorých by sa malo Švajčiarsko zúčastňovať, a stanovujú sa v nej aj administratívne náklady na riadenie týchto programov. Dohoda obsahuje doložku o reciprocite, ktorou sa zabezpečí, aby právne subjekty usadené v Únii mali v čo najväčšej možnej miere prístup k účasti na rovnocenných švajčiarskych výskumných a inovačných programoch v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnych právnych predpisoch Švajčiarska.

V časti I legislatívneho finančného výkazu predloženého spolu s týmto návrhom sa stanovuje orientačný vplyv dohody o účasti Švajčiarska na programoch Únie na rozpočet.

V dohodách uzavretých v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, v dohode o zdraví a dohode o Agentúre Európskej únie pre vesmírny program Švajčiarsko súhlasilo s tým, že poskytne finančné príspevky do rozpočtu Únie na riadenie a prevádzku agentúr a orgánov, na činnostiach ktorých sa zúčastňuje, a informačných systémov, ku ktorým má prístup, pričom sa vezme do úvahy rozsah pôsobnosti každej dohody.

Vo väčšine prípadov sú spôsoby platby stanovené v osobitných prílohách, ktoré sa riadia rovnakým vzorom. Podľa súboru štandardných ustanovení, ktoré sú pre dotknuté dohody a protokoly spoločné, sa vyžaduje, aby Švajčiarsko platilo ročný finančný príspevok splatný k dátumu uvedeným vo výzvach na úhradu finančných prostriedkov vydaných Európskou komisiou. Tento príspevok bude pozostávať zo súčtu operačného príspevku a účastníckeho poplatku.

Pokiaľ v prípade agentúr alebo informačných systémov už existujú iné mechanizmy financovania, zachovávajú sa.

Osobitné mechanizmy financovania agentúr a informačných systémov sú opísané v oddiele, v ktorom sa podrobne opisujú ustanovenia dohôd. V časti II legislatívneho finančného výkazu predloženého spolu s týmto návrhom sa znázorňuje budúci vplyv týchto mechanizmov a spôsobov ich platieb na rozpočet.

4. ĎALŠIE PRVKY

• Vykonávanie orgánmi zriadenými podľa dohôd a protokolov

Balík dohôd spájajú podobné inštitucionálne ustanovenia a/alebo iné prepojenia. Súčasťou všetkých dohôd, ktoré rozsiahly balík zahŕňa, sú spoločné výbory zložené zo zástupcov Únie a Švajčiarska, ktoré sa do veľkej miery riadia rovnakým vzorom. Všetky dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, dohoda o zdraví, ako aj dohoda o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na sociálnu a hospodársku súdržnosť Únie umožňujú zriaďovanie pracovných skupín. Viaceré dohody obsahujú mechanizmy na urovnávanie sporov, ktoré sú založené na rovnakom modeli a zabezpečujú možnosť riešenia prípadov porušovania povinností zmluvnou stranou v rámci príslušnej dohody alebo celého balíka dohôd. A napokon, protokolom o parlamentnej spolupráci sa zriaďuje spoločný parlamentný výbor zložený zo zástupcov Európskeho parlamentu a Švajčiarskeho federálneho zhromaždenia.

• Vykonávanie a uplatňovanie dohôd a protokolov

V súlade s článkom 216 ods. 2 ZFEÚ sú dohody uzavreté Úniou záväzné pre inštitúcie Únie aj pre jej členské štáty.

Je vhodné poveriť Komisiu podľa článku 218 ods. 7 ZFEÚ, aby prijala pozíciu Únie, pokiaľ ide o určité technické rozhodnutia, ktoré sa majú prijať zjednodušeným postupom alebo orgánom zriadeným na základe dohôd, ktoré sú súčasťou balíka, s cieľom zabezpečiť účinné a efektívne riadenie a fungovanie dohôd a protokolov. Takéto poverenia sa týkajú napríklad týchto typov rozhodnutí:

- vymedzenie pokynov na zaobchádzanie s citlivými neutajovanými skutočnosťami,
- zriadenie nových pracovných skupín na základe dohôd,
- začlenenie právnych aktov Únie do dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, a do dohody o zdraví s výhradou prípadných nevyhnutných technických úprav,
- zmeny niektorých príloh k dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami,
- zmeny niektorých príloh k dohode o pozemnej doprave okrem tých, na ktoré sa vzťahuje dynamické zosúladzovanie,
- prijatie riešení pre priamu výmenu informácií medzi Európskou komisiou a príslušnými švajčiarskymi orgánmi a príslušnými orgánmi v oblastiach, v ktorých je nutný rýchly prenos informácií.

Komisia by mala vopred informovať Radu o každom nadchádzajúcom rozhodnutí takéhoto typu. Rada môže vzniesť námietku proti takýmto navrhovaným rozhodnutiam prostredníctvom blokujúcej menšiny v Rade v súlade s článkom 16 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii. Komisia musí v takom prípade zamietnuť navrhované rozhodnutie v mene Únie bez toho, aby bola dotknutá možnosť následne predložiť Rade návrh v súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

S cieľom zaručiť dodržiavanie povinností vyplývajúcich z dohôd, ktoré sú súčasťou balíka, sa v dohodách a protokoloch stanovujú spoľahlivé mechanizmy presadzovania vo forme mechanizmov na urovnávanie sporov v dohodách v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, v dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, dohode o zdraví a dohode o finančnom príspevku Švajčiarska na súdržnosť Únie.

Väčšina dohôd a protokolov, ktoré sú súčasťou balíka, umožňuje zmluvným stranám prijať opatrenia na ochranu svojich záujmov, ako sú kompenzačné opatrenia za nedodržanie rozhodnutia rozhodcovského súdu alebo ochranné, vyrovnávacie, krízové a iné opatrenia za okolností vymedzených v príslušných dohodách a protokoloch. Je dôležité, aby bola Únia v plnej miere schopná rýchlo a účinne vykonať tieto opatrenia. Na tento účel by akékoľvek rozhodnutie Únie prijať takéto opatrenia mala Komisia prijať v súlade s podmienkami stanovenými v zodpovedajúcich ustanoveniach príslušných dohôd a protokolov.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Zloženie rozsiahleho balíka a povaha dohôd a protokolov

Rozsiahly balík pozostáva z viacerých dohôd a protokolov, ktoré majú aj napriek spoločným prvkom rozdielne účely a štruktúru. Balík zahŕňa najmä dohody a protokol v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, dohodu o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, dohody o spolupráci a protokol o parlamentnej spolupráci. K viacerým z týchto dohôd a protokolov sú pripojené spoločné vyhlásenia. Balík je doplnený o spoločné vyhlásenie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni medzi Úniou a Švajčiarskom.

Dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.

V dôsledku inštitucionálnych zmien sa štyri z piatich *existujúcich* dohôd budú považovať za dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, čo má výrazný vplyv na ich prepojenie. Tento status bude mať aj nová dohoda a nový protokol.

Existujúce dohody, ktoré sa budú považovať za dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu

- Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb (ďalej len „dohoda o voľnom pohybe osôb“);
- Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave (ďalej len „dohoda o leteckej doprave“);
- Dohoda medzi Švajčiarskou konfederáciou a Európskym spoločenstvom o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb (ďalej len „dohoda o pozemnej doprave“);
- Dohoda medzi Švajčiarskou konfederáciou a Európskym spoločenstvom o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody (ďalej len „dohoda o vzájomnom uznávaní“).

Nová dohoda a protokol, ktoré sa budú považovať za dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu

- Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine (ďalej len „dohoda o elektrine“);
- Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorým sa zriaďuje spoločný priestor

bezpečnosti potravín (ďalej len „protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín“).

Dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami

- Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami (ďalej len „dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami“). Táto dohoda sa už nebude považovať za dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Dohody o spolupráci

Viaceré dohody možno považovať za dohody o spolupráci, a preto nepredstavujú dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje. Ich štruktúra a obsah sa líšia v závislosti od ich účelu. Ide o tieto dohody:

- Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví (ďalej len „dohoda o zdraví“);
- Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii (ďalej len „dohoda o súdržnosti“);
- Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie (ďalej len „dohoda o programoch Únie“);
- Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program (ďalej len „dohoda o Agentúre Európskej únie pre vesmírny program“).

Protokol o parlamentnej spolupráci

Protokol medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o parlamentnej spolupráci (ďalej len „protokol o parlamentnej spolupráci“) poskytuje právny základ a mechanizmy pre politickú spoluprácu medzi Európskym parlamentom a Švajčiarskym federálnym zhromaždením.

Dialóg na vysokej úrovni

„Spoločné vyhlásenie Európskej únie a Švajčiarskej konfederácie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni o rozsiahлом dvojstrannom balíku a prípadnom ďalšom rozvoji dvojstranných vzťahov medzi Európskou úniou a Švajčiarskom“ poskytne rámec pre politické diskusie medzi európskym komisárom a členom Švajčiarskej federálnej rady zodpovedným za vzťahy medzi EÚ a Švajčiarskom. Dialógy na vysokej úrovni sú bežným nástrojom, o ktorý sa Únia opiera pri stimulovaní spolupráce s tretími krajinami v konkrétnej oblasti.

Dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Inštitucionálne ustanovenia

S výhradou technicky odôvodnených úprav boli do všetkých dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, zahrnuté rovnaké inštitucionálne ustanovenia, a to buď ako súčasť nových dohôd, alebo prostredníctvom inštitucionálnych protokolov. V dohode o zdraví sa analogicky uplatňujú rovnaké inštitucionálne riešenia. Inštitucionálne ustanovenia obsahujú tieto prvky:

1. *jednotný výklad a uplatňovanie*: povinnosť vykladať a uplatňovať dotknuté dohody jednotne v rámci vnútorného trhu a v rozsahu, v akom zahŕňajú koncepty práva Únie, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie pred podpisom alebo po podpise príslušnej dohody;
2. *dynamické zosúlad'ovanie*: povinnosť zmluvných strán, s výhradou obmedzených výnimiek, začleniť do príslušných dohôd všetky právne akty Únie, ktoré patria do rozsahu ich pôsobnosti; vzhľadom na monistický charakter švajčiarskeho právneho poriadku sa tieto akty stávajú jeho súčasťou po ich začlenení do dohôd. Výmenou za to bude Švajčiarsko zapojené do prípravy aktov, ktoré sa majú začleniť do príslušných dohôd; Švajčiarsko sa bude napríklad zúčastňovať na činnosti príslušných výborov a skupín expertov bez hlasovacieho práva. Z historických dôvodov je Švajčiarsko v prípade dohody o vzájomnom uznávaní a dohody o pozemnej doprave povinné prijať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa dosiahne výsledok, ktorý sa má dosiahnuť týmito aktmi;
3. *urovňovanie sporov*: účinný mechanizmus riešenia sporov založený na rozhodcovskom konaní vedenom treťou stranou; rozhodcovský súd je povinný predložiť otázky týkajúce sa ustanovení dohôd, ktoré zahŕňajú koncepty práva Únie, Súdnemu dvoru Európskej únie, ktorého stanoviská sú pre rozhodcovský súd právne záväzné;
4. *prepojenie medzi dohodami*: možnosť zmluvných strán prijať primerané a účinné kompenzačné opatrenia ako súčasť postupu urovnávania sporov v prípade, že sa jedna zmluvná strana domnieva, že druhá zmluvná strana nespĺnila rozhodnutie rozhodcovského súdu; tieto kompenzačné opatrenia sa môžu prijať buď v rámci príslušnej dohody, alebo v rámci akejkoľvek inej dohody týkajúcej sa vnútorného trhu vrátane čiastočného alebo úplného pozastavenia takejto dohody alebo dohôd.

Ustanovenia o štátnej pomoci

Do dohôd, v ktorých je potrebné zabezpečiť rovnaké podmienky hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, a to najmä do dohôd o leteckej doprave, pozemnej doprave a elektrine, sú navyše začlenené hmotnoprávne a procesnoprávne pravidlá vrátane mechanizmov dohľadu a presadzovania, ktoré sú rovnocenné s pravidlami uplatňovanými v Únii. Takéto pravidlá štátnej pomoci sú uvedené buď v hlavnej časti dohody, ako je to v prípade dohody o elektrine, alebo v osobitných protokoloch, ako je to v prípade dohôd o leteckej a pozemnej doprave. V oboch prípadoch sa všeobecné a odvetvové pravidlá štátnej pomoci, ktoré dopĺňajú spomínaný rámec, uvádzajú v osobitných prílohách.

Účasť na činnosti agentúr a informačných systémov

Švajčiarsko získa dodatočný prístup do agentúr a/alebo informačných systémov na základe nasledujúcich dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje: dohoda o voľnom pohybe osôb, dohoda o vzájomnom uznávaní, protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín a dohoda o elektrine. Švajčiarsko získa dodatočný prístup aj do agentúry a informačných systémov na základe dohody o zdraví.

Uvedené štandardné ustanovenia sa budú uplatňovať na mechanizmy financovania spojené s dodatočným prístupom do agentúr a informačných systémov, ktorý získa Švajčiarsko prostredníctvom rozsiahleho balíka. Tieto štandardné ustanovenia by sa v zásade mali uplatňovať na mechanizmy financovania spojené s akýmkoľvek ďalším prístupom do agentúr, orgánov, informačných systémov a k iným činnostiam, ktorý by mohlo Švajčiarsko získať v budúcnosti na základe dohôd, ktoré sú súčasťou balíka, alebo na základe ďalších dohôd, ktoré môže uzavrieť Únia a Švajčiarsko.

Operačný príspevok, ktorý bude súčasťou ročného finančného príspevku Švajčiarska, bude založený na kľúči na určenie príspevkov, ktorý je vymedzený ako pomer hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) Švajčiarska v trhových cenách k HDP Únie v trhových cenách⁵. Kľúč na určenie príspevkov sa použije na ročný schválený rozpočet Únie zapísaný do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie v danom roku, s výhradou prípadných úprav, pri ktorých sa zohľadní rozsah pôsobnosti dohody. Operačný príspevok na informačné systémy a ďalšie činnosti sa vypočíta uplatnením kľúča na určenie príspevkov na príslušný rozpočet v danom roku, ako sa stanovuje v dokumentoch, ktorými sa plní rozpočet (ako sú pracovné programy alebo zmluvy). Ročný účastnícky poplatok bude predstavovať 4 % operačného príspevku.

Všetky referenčné sumy budú založené na viazaných rozpočtových prostriedkoch.

Dohody, ktorými sa Švajčiarsku udelí prístup do agentúr, obsahujú aj dodatok o právach, výsadách a imunitách týchto agentúr a ich zamestnancov, ktorý sa riadi štandardným vzorom a odráža ustanovenia Protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách Európskej únie.

Dohoda o voľnom pohybe osôb

Aktualizovaná dohoda o voľnom pohybe osôb zabezpečí dynamické zosúlad'ovanie Švajčiarska so súčasnými a budúcimi právnymi aktmi Únie v oblasti voľného pohybu osôb a vysielania pracovníkov.

Pozmeňujúcim protokolom k dohode o voľnom pohybe osôb sa mení jej štruktúra. Dohoda vo svojom súčasnom znení zahŕňa veľký počet hmotnoprávných ustanovení vo svojej prílohe I. Uvedená príloha je nahradená zoznamom právnych aktov Únie, s ktorými sa Švajčiarsko dynamicky zosúladí a ktoré budú do veľkej miery zahŕňať podstatu týchto ustanovení.

Nahradenie hmotnoprávných ustanovení dohody začlenením príslušného *acquis* Únie bude sprevádzať niekoľko výnimiek z dynamického zosúlad'ovania v týchto oblastiach: lehota na predbežné oznámenie a kontroly, finančné záruky a sankcie uložené poskytovateľom služieb, dôkaz o samostatnej zárobkovej činnosti, nadobudnutie trvalého pobytu, kúpa nehnuteľného majetku, preukazy totožnosti, vyhostenie a určité záležitosti kantonálneho práva týkajúce sa koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia. Niektoré z týchto výnimiek sú už zahrnuté v existujúcej dohode. Existujúce ustanovenie o právach študentov sa zreviduje tak, aby zmluvné strany už nemohli diskriminovať študentov druhej zmluvnej strany, pokiaľ ide o školné a súvisiace mechanizmy verejnej podpory, na univerzitách financovaných prevažne z verejných prostriedkov. Súčasná úroveň prístupu študentov z Únie k týmto univerzitám vo Švajčiarsku bude zaručená.

Okrem toho sa v doložke o zákaze zníženia úrovne ochrany stanovuje, že Švajčiarsko nebude povinné začleniť nové *acquis* týkajúce sa vysielania pracovníkov, ak by jeho účinkom bolo výrazné oslabenie alebo zníženie úrovne ochrany vyslaných pracovníkov z hľadiska ich pracovných podmienok.

Prostredníctvom protokolu pripojeného k aktualizovanej dohode sa zmluvné strany zaväzujú, že pravidlá Únie a Švajčiarska týkajúce sa udeľovania povolení na dlhodobý pobyt sa budú

⁵ Uplatní sa najnovší dostupný HDP k 1. januáru roka, v ktorom sa uskutočňuje ročná platba, poskytnutý Štatistickým úradom Európskej únie (EUROSTAT), s náležitým ohľadom na Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o spolupráci v oblasti štatistiky (Ú. v. EÚ L 90, 28.3.2006, s. 2).

uplatňovať nediskriminačným spôsobom, najmä pokiaľ ide o minimálnu päťročnú dĺžku predchádzajúceho pobytu.

Existujúca ochranná doložka sa upraví a zosúladí s inštitucionálnym protokolom. Môže sa aktivovať v prípade vážnych hospodárskych alebo sociálnych ťažkostí spôsobených uplatňovaním dohody. Ak sa zmluvné strany nedokážu zhodnúť na vhodnom spoločne dohodnutom riešení na nápravu situácie, zmluvná strana, ktorá tvrdí, že došlo k vážnym hospodárskym ťažkostiam, môže vec predložiť rozhodcovskému súdu. Ochranné opatrenia môže prijať iba vtedy, ak sa rozhodcovský súd domnieva, že sú odôvodnené vzhľadom na danú situáciu.

Viaceré sprievodné spoločné vyhlásenia k dohode objasňujú, ako zmluvné strany spoločne chápu ustanovenia, ktoré sa týkajú napr. prevencie a boja proti zneužívaniu práv v rámci *acquis* o voľnom pohybe osôb, oznamovacích postupov v súvislosti s nástupom do zamestnania alebo účinných kontrolných systémov vrátane švajčiarskeho systému duálneho presadzovania práva v súvislosti s poskytovaním služieb.

Podľa dohody bude mať Švajčiarsko prístup k nasledujúcim informačným systémom a bude na ne finančne prispievať v súlade so štandardnými finančnými podmienkami:

- Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES) zriadená nariadením (EÚ) 2016/589⁶,
- elektronická výmena informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) zriadená nariadením (ES) č. 883/2004 a nariadením (ES) č. 987/2009⁷,
- moduly informačného systému o vnútornom trhu (IMI) zriadeného nariadením (EÚ) č. 1024/2012⁸ týkajúce sa vysielania pracovníkov, služieb, odborných kvalifikácií, európskeho profesijného preukazu, regulovaných povolání a jednotnej digitálnej brány.

Účasťou na platforme EURES sa podporí mobilita pracovnej sily, uľahčí sa výmena voľných pracovných miest a profilov uchádzačov o zamestnanie a zabezpečí sa vysokokvalitné párovanie pracovných ponúk s uchádzačmi s prihliadnutím na jazyky a vnútroštátne kontexty, a to aj prostredníctvom používania Európskej klasifikácie zručností, kompetencií, kvalifikácií a povolání (ESCO).

Pokiaľ ide o finančný príspevok Švajčiarska na spoločný informačný systém o sociálnej ochrane (MISSOC), ku ktorému už Švajčiarsko má prístup, budú sa naň aj naďalej uplatňovať existujúce mechanizmy financovania.

Dohoda o leteckej doprave

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/589 z 13. apríla 2016 o Európskej sieti služieb zamestnanosti (EURES), prístupe pracovníkov k službám v oblasti mobility a o ďalšej integrácii trhov práce a o zmene nariadenia (EÚ) č. 492/2011 a (EÚ) č. 1296/2013 (Ú. v. EÚ L 107, 22.4.2016, s. 1).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, 30.4.2004, s. 1) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30.10.2009, s. 1).

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1024/2012 z 25. októbra 2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu a o zrušení rozhodnutia Komisie 2008/49/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 1).

Aktualizovaná dohoda o leteckej doprave zabezpečí dynamické zosúlad'ovanie Švajčiarska so súčasnými a budúcimi právnymi aktmi Únie v oblasti leteckej dopravy.

Pozmeňujúci protokol k dohode o leteckej doprave zavádza iba obmedzené zmeny hlavného textu a prílohy k dohode, no ciele dohody nemení. Najvýznamnejšou zmenou je vzájomná výmena kabotážnych práv (umožňujúca príslušným leteckým spoločnostiam lietať medzi dvoma miestami na území členského štátu alebo Švajčiarska) medzi zmluvnými stranami.

Nepredpokladá sa žiadny dodatočný prístup k informačným systémom. Pokiaľ ide o účasť Švajčiarska na činnosti Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA) zriadenej nariadením (EÚ) 2018/1139⁹, budú sa na ňu naďalej uplatňovať existujúce finančné podmienky. Existujúce dojednania týkajúce sa práv, výsad a imunit EASA a jej zamestnancov sa nahradia už spomínaným vzorom.

K dohode je pripojený protokol o štátnej pomoci, ku ktorému bude pripojené spoločné vyhlásenie.

Dohoda o pozemnej doprave

Podľa aktualizovanej dohody o pozemnej doprave bude Švajčiarsko rovnako, ako to bolo v jej pôvodnom znení, povinné prijať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa dosiahne výsledok, ktorý sa má dosiahnuť právnymi aktmi Únie uvedenými v prílohe k dohode.

V aktualizovanej dohode sa objasní, že železničné podniky môžu na vlastnú zodpovednosť prevádzkovať služby medzinárodnej osobnej železničnej dopravy medzi Úniou a Švajčiarskom vrátane medzinárodnej kabotáže. Pozmeňujúcim protokolom sa do dohody začlení príslušné právo Únie zaručujúce právo prevádzkovať služby medzinárodnej železničnej nákladnej dopravy v Únii a vo Švajčiarsku.

Švajčiarsko bude môcť využívať určité výnimky. Bude môcť napríklad uprednostniť služby železničnej dopravy, ktoré sú súčasťou švajčiarskeho intervalového cestovného poriadku. Na druhej strane Únia alebo jej členské štáty môžu na svojom území uprednostniť spoločnosti Únie prevádzkujúce služby osobnej železničnej dopravy pred švajčiarskou medzinárodnou osobnou železničnou dopravou, ktorá prevádzkuje časť medzinárodnej dopravnej služby podľa švajčiarskeho intervalového cestovného poriadku. Švajčiarsko bude mať takisto právo prijať nástroje riadenia kapacity, ktorými sa stanoví minimálny počet vlakových dráh za hodinu pre vymedzené druhy dopravy vrátane nákladnej, regionálnej a diaľkovej osobnej dopravy, ktoré môžu slúžiť aj na medzinárodné účely. Okrem toho bude mať možnosť uložiť spoločnostiam prevádzkujúcim služby osobnej dopravy povinnosť zúčastňovať sa na švajčiarskom systéme predaja cestovných lístkov a integrácii cien za súčasného zaručenia slobody týchto spoločností určovať si ceny. Príslušné švajčiarske orgány budú mať takisto možnosť priamo zadávať verejné zákazky na poskytnutie služby v železničnej doprave, a to za osobitných podmienok zaručujúcich, že vnútorný trh Únie nebude dotknutý, pokiaľ ide o územie Únie.

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice 2014/30/EÚ a 2014/53/EÚ a ktorým sa zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 (Ú. v. EÚ L 212, 22.8.2018, s. 1).

Hoci sa na existujúci švajčiarsky systém poplatkov za ťažké nákladné vozidlá vzťahuje výnimka z dynamického zosúladiťovania, priblíži sa k systému spoplatňovania Únie.

Švajčiarsko spolupracuje so Železničnou agentúrou Európskej únie zriadenou nariadením (EÚ) 2016/796¹⁰ ako tretia krajina. V súlade s platnými právnymi predpismi Únie a po ich schválení správnou radou sa agentúra dohodne s príslušnými švajčiarskymi orgánmi na dojednaniach, v ktorých sa podrobne stanoví povaha a rozsah ich účasti na práci agentúry.

Nepredpokladá sa žiadny dodatočný prístup k informačným systémom. Pokiaľ ide o prístup Švajčiarska k systému TACHOnet zriadenému nariadením (EÚ) č. 165/2014 a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2016/68¹¹, budú sa naň naďalej uplatňovať existujúce finančné podmienky.

K dohode je pripojený protokol o štátnej pomoci, ku ktorému bude pripojené spoločné vyhlásenie. Spoločné vyhlásenie sa pripojí aj k pozmeňujúcemu protokolu.

Dohoda o vzájomnom uznávaní

Podľa aktualizovanej dohody o vzájomnom uznávaní bude Švajčiarsko povinné prijať ustanovenia vnútroštátneho práva, ktorými sa dosiahne výsledok, ktorý sa má dosiahnuť právnymi aktmi Únie uvedenými v prílohe k dohode. Ak sa rozsah pôsobnosti dohody v budúcnosti rozšíri, to isté sa bude vzťahovať aj na ďalšie oblasti.

Pozmeňujúci protokol k dohode o vzájomnom uznávaní obsahuje len obmedzené zmeny hlavného textu a prílohy k dohode s cieľom lepšie vymedziť účel a rozsah pôsobnosti dohody, uplatniteľné postupy a úlohu orgánov zmluvných strán a hospodárskych subjektov, ako aj spoluprácu medzi zmluvnými stranami.

Vo všetkých oblastiach, na ktoré sa vzťahuje príloha 1 k dohode, bude Švajčiarsko povinné prijať právne predpisy na dosiahnutie rovnakého výsledku ako ustanoveniami *acquis* Únie uvedenými v danej prílohe. Príslušné ustanovenia švajčiarskeho práva sa už v prílohe nebudú uvádzať. Jediná výnimka z tohto pravidla sa týka kapitoly 11 prílohy 1, v ktorej sa budú naďalej uvádzať ustanovenia švajčiarskeho práva. Odráža to dohodnutú výnimku v súvislosti so smernicou 2007/45/ES¹².

V určitých oblastiach bude prístup Švajčiarska k procesu rozhodovania obmedzený. V zásade nebude mať prístup k príslušným skupinám expertov a komitologickým výborom, ktoré sa zaoberajú liekmi. Prístup nemá ani k Európskej agentúre pre lieky. V oblasti zdravotníckych

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/796 z 11. mája 2016 o Železničnej agentúre Európskej únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 881/2004 (Ú. v. EÚ L 138, 26.5.2016, s. 1).

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 165/2014 zo 4. februára 2014 o tachografoch v cestnej doprave, ktorým sa ruší nariadenie Rady (EHS) č. 3821/85 o záznamovom zariadení v cestnej doprave a mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 1), a vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/68 z 21. januára 2016 o spoločných postupoch a špecifikáciách potrebných na prepojenie elektronických registrov kariet vodiča (Ú. v. EÚ L 15, 22.1.2016, s. 51), naposledy zmenené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2017/1503 z 25. augusta 2017 (Ú. v. EÚ L 221, 26.8.2017, s. 10).

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/45/ES z 5. septembra 2007, ktorou sa stanovujú pravidlá pre menovité množstvá spotrebiteľsky balených výrobkov, zrušujú sa smernice Rady 75/106/EHS a 80/232/EHS a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/211/EHS (Ú. v. EÚ L 247, 21.9.2007, s. 17).

pomôcok bude úloha Švajčiarska vo výboroch a expertných skupinách obmedzená na jedného pozorovateľa.

Podľa aktualizovaného znenia dohody bude mať Švajčiarsko prístup k informačnému systému EudraGMDP o zákonníku Spoločenstva o humánných liekoch zriadenému smernicou 2004/27/ES a bude naň finančne prispievať¹³.

Dohoda o elektrine

Dohoda o elektrine zabezpečí dynamické zosúlad'ovanie Švajčiarska so súčasnými a budúcimi právnymi aktmi Únie v oblasti elektriny.

Účelom dohody o elektrine je umožniť Švajčiarsku prístup na vnútorný trh Únie s elektrinou. Jej cieľom je napr. podporovať cezhraničný obchod s elektrinou; zaručiť integritu a transparentnosť trhu s elektrinou, ako aj rovnaké zaobchádzanie so všetkými účastníkmi trhu; zabezpečiť stabilitu elektrických sietí a bezpečnosť dodávok, ako aj podporovať elektrickú energiu vyrobenú z obnoviteľných zdrojov energie. V dohode sa vymedzujú pravidlá a pojmy uplatniteľné na vnútorné trhy s elektrinou, ako aj úlohy a povinnosti subjektov, ako sú prevádzkovatelia prenosových sústav a prevádzkovatelia distribučných sústav. Predpokladajú sa v nej aj prechodné dojednania pre už existujúce dlhodobé rezervácie kapacity na spojovacích vedeniach na švajčiarskych hraniciach, ktoré nie sú zlučiteľné s *acquis*.

Pokiaľ ide o ochranu životného prostredia v odvetví elektrickej energie, Švajčiarsko je povinné prijať alebo zachovať ustanovenia švajčiarskeho práva stanovujúce požiadavky, ktoré zabezpečujú aspoň rovnakú úroveň ochrany, ako je úroveň ochrany stanovená v príslušnom *acquis*. Takéto ustanovenia nesmú predstavovať prekážku pre voľný prístup tovaru a služieb z Únie, ktoré spĺňajú požiadavky stanovené v príslušnom *acquis*, na švajčiarsky trh. Predpokladá sa výnimka z povinnosti dynamického zosúlad'ovania, ktorá Švajčiarsku umožní prijať potrebné, primerané a nenarúšajúce opatrenia s cieľom zaistiť bezpečnosť dodávok elektriny, a to najmä tak, že si vytvorí a bude udržiavať zásoby elektrickej energie v rozsahu, v akom sú zlučiteľné s dohodou.

Podľa dohody sa Švajčiarsko bude môcť podieľať na činnosti Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti elektrickej energie (ACER) zriadenej nariadením (EÚ) 2019/942¹⁴ a bude musieť prispievať na jej financovanie. Dohoda obsahuje štandardný dodatok o právach, výsadách a imunitách agentúry ACER a jej zamestnancov. Švajčiarsko bude mať prístup aj k databáze Únie zriadenej smernicou (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov¹⁵ a bude na ňu finančne prispievať v súlade so štandardnými finančnými podmienkami.

Dohoda obsahuje ustanovenia o štátnej pomoci a bude k nej pripojené spoločné vyhlásenie.

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/27/ES z 31. marca 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES o právnych predpisoch Spoločenstva, týkajúcich sa liekov na humánne použitie (Ú. v. EÚ L 136, 30.4.2004, s. 34),

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 22).

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

Protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín

Protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín zabezpečí, aby sa Švajčiarsko dynamicky zosúladiť s celým *acquis* Únie, ktoré sa týka potravinového reťazca, a aby ho súbežne uplatňovalo.

Súčasnú prílohu týkajúcu sa sanitárnych a fytosanitárnych opatrení k existujúcej dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami sa z dohody o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami odstráni a ich predmet úpravy sa bude riešiť v protokole o spoločnom priestore bezpečnosti potravín. Práve tieto prílohy sú dôvodom, prečo sa dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami vo svojej súčasnej podobe považuje v súčasnosti za dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín, ktorý dopĺňa dohodu o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, zostane prepojený s dohodou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami v tom zmysle, že ak sa skončí platnosť buď dohody, alebo protokolu, automaticky sa skončí aj platnosť druhého nástroja.

Protokolom sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín, ktorý zahŕňa všetky dimenzie potravinového reťazca. Sleduje ciele, ako napríklad posilnenie bezpečnosti potravín a krmív, zabezpečenie vysokej úrovne zdravia ľudí, zvierat a rastlín, boj proti antimikrobiálnej rezistencii, posilnenie ochrany zvierat a podpora prísnych noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat.

Okrem povinnosti dynamického zosúlad'ovania so všetkými právnymi aktmi, ktoré sú súčasťou *acquis* Únie a týkajú sa celého potravinového reťazca, zahŕňa protokol o spoločnom priestore bezpečnosti potravín aj povinnosť Švajčiarska dočasne uplatňovať všetky nelegislatívne akty založené na uplatniteľných sekundárnych právnych predpisoch od dátumu nadobudnutia účinnosti takýchto nelegislatívnych aktov v Únii až do dátumu rozhodnutia spoločného výboru o začlenení aktu, aby sa zaručilo ich súbežné uplatňovanie v celom spoločnom priestore bezpečnosti potravín.

Výnimky z povinnosti dynamického zosúlad'ovania umožnia Švajčiarsku za určitých podmienok zachovať ustanovenia vnútroštátneho práva týkajúce sa geneticky modifikovaných organizmov a dobrých životných podmienok zvierat. Švajčiarsko bude môcť okrem toho zachovať svoje opatrenia týkajúce sa dovozu hovädzieho mäsa z hovädzieho dobytku potenciálne ošetrovaného hormonálnymi rastovými stimulátormi za predpokladu, že takéto hovädzie mäso sa nebude premiestňovať do Únie.

V prípade, že zmluvná strana nedodrží rozhodnutie rozhodcovského súdu, bude možné prijať kompenzačné opatrenia buď v rámci protokolu o spoločnom priestore bezpečnosti potravín alebo v rámci akejkoľvek inej dohody v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje, alebo dohody o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami.

S cieľom umožniť Švajčiarsku pripraviť sa na prechod zo súčasného systému založeného na rovnocennosti na systém založený na zásade, podľa ktorej sa *acquis* Únie súbežne uplatňuje na jeho území, sa v protokole o spoločnom priestore bezpečnosti potravín predpokladá, že súčasné prílohy k dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami týkajúce sa sanitárnych a fytosanitárnych opatrení budú mať aj naďalej právne účinky počas prechodného obdobia najviac 24 mesiacov. Po uplynutí tohto obdobia sa budú v plnej miere uplatňovať všetky ustanovenia protokolu o spoločnom priestore bezpečnosti potravín.

Protokol predpokladá prístup Švajčiarska k Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín (úrad EFSA) zriadenému nariadením (ES) č. 178/2002¹⁶ a obsahuje štandardný dodatok o jeho právach, výsadách a imunitách, ako aj o právach, výsadách a imunitách jeho zamestnancov. V protokole sa takisto predpokladá, že Švajčiarsko bude finančne prispievať v súlade so spomínanými štandardnými finančnými podmienkami na financovanie úradu EFSA, ako aj na financovanie týchto informačných systémov:

- portál EUROPHYT zriadený smernicou Komisie 94/3/ES¹⁷,
- systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá (RASFF) zriadený nariadením (ES) č. 178/2002¹⁸,
- platforma pre sanitárnu a rastlinolekársku certifikáciu (TRACES) zriadená nariadením (EÚ) 2017/625¹⁹ a
- informačný systém o chorobách zvierat (ADIS) zriadený nariadením (EÚ) 2020/2002²⁰.

Dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami

Keď zmeny Dohody o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami zavedené osobitným pozmeňujúcim protokolom nadobudnú platnosť, dohoda o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami sa už nebude považovať za dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Po vypustení príloh k dohode o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami týkajúcich sa sanitárnych a fytosanitárnych opatrení sa rozsah pôsobnosti zmenenej dohody vrátane jej zostávajúcich príloh obmedzí na obchodné aspekty. Koncepty jednotného výkladu a uplatňovania *acquis* Únie, úloha Súdneho dvora Európskej únie, dynamické zosúladzovanie a pravidlá štátnej pomoci preto nie sú relevantné. Inštitucionálny rámec stanovený v tejto dohode sa preto líši od rámca v protokole o spoločnom priestore bezpečnosti potravín.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

¹⁷ Smernica Komisie 94/3/ES z 21. januára 1994 ustanovujúca postup pri oznamovaní o zadržaní zásielky alebo škodlivého organizmu z tretích krajín, ktoré predstavujú bezprostredné ohrozenie zdravotného stavu rastlín (Ú. v. ES L 32, 5.2.1994, s. 37).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/625 z 15. marca 2017 o úradných kontrolách a iných úradných činnostiach vykonávaných na zabezpečenie uplatňovania potravinového a krmivového práva a pravidiel pre zdravie zvierat a dobré životné podmienky zvierat, pre zdravie rastlín a pre prípravky na ochranu rastlín, o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, (ES) č. 396/2005, (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009, (EÚ) č. 1151/2012, (EÚ) č. 652/2014, (EÚ) 2016/429 a (EÚ) 2016/2031, nariadení Rady (ES) č. 1/2005 a (ES) č. 1099/2009 a smerníc Rady 98/58/ES, 1999/74/ES, 2007/43/ES, 2008/119/ES a 2008/120/ES a o zrušení nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 854/2004 a (ES) č. 882/2004, smerníc Rady 89/608/EHS, 89/662/EHS, 90/425/EHS, 91/496/EHS, 96/23/ES, 96/93/ES a 97/78/ES a rozhodnutia Rady 92/438/EHS (Ú. v. EÚ L 95, 7.4.2017, s. 1).

²⁰ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2020/2002 zo 7. decembra 2020, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o nahlasovanie chorôb zo zoznamu Únie a podávanie správ Únie o nich, formáty a postupy predkladania programov dohľadu Únie a eradikačných programov a podávanie správ o nich, formáty a postupy pre žiadosti o uznanie štatútu bez výskytu choroby a pokiaľ ide o počítačový informačný systém (Ú. v. EÚ L 412, 8.12.2020, s. 1).

Pozmeňujúcim protokolom sa aktualizuje mechanizmus na urovnávanie sporov v súlade so zaužívanou praxou v obchodných dohodách Únie a Švajčiarska. Uplatniteľný postup urovnávania sporov bude založený na postupe, ktorý je začlenený do dohôd v oblastiach vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje. Dohoda bude obsahovať aj rovnaký súbor spoločných ustanovení týkajúcich sa rozhodcovského súdu ako uvedené dohody. Nepredpokladá sa, že by mal Súdny dvor Európskej únie plniť nejakú úlohu pri urovnávaní sporov. Kompenzačné opatrenia v prípade, že zmluvná strana nedodržia rozhodnutie rozhodcovského súdu, sa môžu prijať buď v rámci dohody o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, alebo v rámci protokolu o spoločnom priestore bezpečnosti potravín, no v rámci iných dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, to možné nie je.

Dohody o spolupráci v oblasti zdravia, súdržnosti, programov Únie a vesmíru

Dohoda o zdraví

Cieľom dohody o zdraví je posilniť spoluprácu medzi EÚ a Švajčiarskom v súvislosti so závažnými cezhraničnými ohrozeniami zdravia začlenením Švajčiarska do príslušných mechanizmov a orgánov.

Táto dohoda nepredstavuje dvojstrannú dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje. Uplatňujú sa však v rámci nej *analogicky* rovnaké ako vyššie uvedené inštitucionálne ustanovenia a zahŕňa povinnosť dynamického zosúlad'ovania s príslušným *acquis* Únie.

Dohoda obsahuje rovnaký súbor spoločných ustanovení týkajúcich sa rozhodcovského súdu ako dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, vrátane úlohy Súdneho dvora Európskej únie. V prípade sporov sa kompenzačné opatrenia na nápravu potenciálnej nerovnováhy môžu prijať buď v rámci dohody o zdraví, alebo v rámci zdravotnej zložky (EU4Health) dohody o programoch Únie.

V dohode sa predpokladá prístup Švajčiarska k Európskemu centru pre prevenciu a kontrolu chorôb (centrum ECDC) zriadenému nariadením (ES) č. 851/2004²¹, ako aj jeho finančný príspevok na toto centrum v súlade so štandardnými finančnými podmienkami. Obsahuje štandardný dodatok o právach, imunitách a výsadách centra ECDC a jeho zamestnancov.

V prípade systému včasného varovania a reakcie (EWRS) zriadeného nariadením (EÚ) 2022/2371²² bude švajčiarsky finančný príspevok v rámci súčasného viacročného finančného rámca (VFR) súčasťou jeho príspevku na financovanie centra ECDC na jednej strane a financovanie programu EU4Health na strane druhej. Ak by sa v rámci budúceho VFR systém EWRS financoval z rôznych zdrojov, na príspevok Švajčiarska na systém EWRS sa budú uplatňovať vyššie spomínané podmienky.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 851/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa zriaďuje Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (Ú. v. EÚ L 142, 30.4.2004).

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2371 z 23. novembra 2022 o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, ktorým sa zrušuje rozhodnutie č. 1082/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 314, 6.12.2022, s. 26).

Dohoda o súdržnosti

Dohoda o súdržnosti predstavuje dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Stanovuje sa v nej podklad pre pravidelný finančný príspevok Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Únii, ktorý dopĺňa opatrenia Únie a členských štátov v oblasti súdržnosti.

V dohode sa stanovujú parametre a pravidlá určovania finančného príspevku Švajčiarska. Príspevkové obdobia sa vymedzia v závislosti od platného viacročného finančného rámca Únie. Prvé príspevkové obdobie má trvať od 1. januára 2030 do 31. decembra 2036. Bude doplnený jednorazovým dodatočným finančným záväzkom na obdobie medzi koncom roka 2024 a koncom roka 2029.

Na začiatku každého príspevkového obdobia budú musieť zmluvné strany uzavrieť memorandum o porozumení, v ktorom sa opíšu tematické oblasti, v ktorých sa bude môcť počas tohto obdobia použiť švajčiarsky finančný príspevok, ako napr.: inkluzívny ľudský a sociálny rozvoj, udržateľný a inkluzívny hospodársky rozvoj, zelená transformácia, demokracia a participácia alebo migrácia.

V memorande o porozumení by sa mala stanoviť aj výška finančného príspevku určená na základe pravidiel stanovených v dohode. Finančný príspevok Švajčiarska sa neprevedie do rozpočtu Únie.

Memorandum o porozumení bude tvoriť základ pre individuálne vykonávacie dohody medzi Švajčiarskom a prijímajúcimi členskými štátmi. V týchto dohodách sa stanovia finančné prostriedky pridelené jednotlivým krajinám, ako aj ich rozdelenie medzi tematické oblasti, podporné opatrenia, štruktúry riadenia a kontroly a uplatniteľné podmienky a príslušné orgány v danom členskom štáte.

Mechanizmus na urovnávanie sporov stanovený v dohode má spoločné prvky s mechanizmom začleneným do dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, no sú medzi nimi aj rozdiely. Predovšetkým zdieľajú rovnaký súbor spoločných ustanovení týkajúcich sa rozhodcovského súdu. Nepredpokladá sa však, že by mal nejakú úlohu plniť Súdny dvor Európskej únie. V prípade sporov sa kompenzačné opatrenia na nápravu potenciálnej nerovnováhy môžu prijať buď v rámci dohody o súdržnosti, alebo v rámci ktorejkoľvek z dohôd uvedených v dohode o súdržnosti.

Dohoda o programoch Únie

V dohode o programoch Únie sa stanovuje právny rámec pre účasť Švajčiarska na programoch Únie. Stanovujú sa v nej podmienky výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívne náklady a zaručuje sa právo Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a na ochranu finančných záujmov Únie. V dohode sa stanovujú podmienky týkajúce sa mobility osôb, ktoré sa zúčastňujú na vykonávaní uvedených programov Únie. Súčasťou dohody sú aj podmienky pozastavenia účasti Švajčiarska na programoch Únie a ukončenia dohody.

V dohode sa stanovuje jej predbežné vykonávanie so spätnou účinnosťou od 1. januára 2025, ak bude podpísaná pred 15. novembrom 2025, s cieľom začať spoluprácu v oblastiach, na ktoré sa dohoda vzťahuje, v deň stanovený pre každý program. Pokiaľ ide o účasť Švajčiarska

na programe EU4Health, tento dátum je prepojený s dátumom nadobudnutia platnosti dohody o zdraví.

V protokole I sa stanovujú podmienky pridruženia Švajčiarska k týmto programom Únie:

- celý program *Horizont Európa* od 1. januára 2025: program Horizont Európa (2021 – 2027)²³ je kľúčový program EÚ na financovanie výskumu a inovácie;
- *výskumný a vzdelávací program Euratomu* od 1. januára 2025: programy, ktoré dopĺňajú program Horizont Európa a patria do pôsobnosti Zmluvy o Euratome²⁴;
- *Erasmus+* od 1. januára 2027: Erasmus+ je program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport²⁵;
- Všetky komponenty programu *Digitálna Európa* s výnimkou komponentov týkajúcich sa kybernetickej bezpečnosti a polovodičov od 1. januára 2025: Digitálna Európa je program Únie zameraný na preklopenie medzier medzi výskumom digitálnych technológií a zavádzaním na trh.

Protokol II sa vzťahuje na účasť Švajčiarska na spoločnom podniku Fusion for Energy (F4E), ktorý je Európskym spoločným podnikom pre ITER zriadeným rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom²⁶.

V protokole III sa predpokladá pridruženie Švajčiarska k osobitným častiam programu EU4Health²⁷ týkajúcim sa pripravenosti na krízy, na ktoré sa vzťahuje dohoda o zdraví. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programe EU4Health od 1. januára roka nasledujúceho po nadobudnutí platnosti dohody o zdraví počas zvyšného trvania programu EU4Health alebo do konca viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, podľa toho, čo nastane skôr.

Dohoda o agentúre pre vesmírny program

Dohoda o agentúre pre vesmírny program nepredstavuje dohodu v oblasti týkajúcej sa vnútorného trhu, na ktorej sa Švajčiarsko zúčastňuje. Stanovujú sa v nej podmienky, za ktorých má Švajčiarsko právo zúčastňovať sa na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA) zriadenej nariadením (EÚ) 2021/696²⁸. Vychádza z dohody

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28 apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1).

²⁴ Nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 1671, 12.5.2021, s. 81).

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1).

²⁶ 2007/198/Euratom: Rozhodnutie Rady z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58).

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1).

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69).

medzi EÚ a Švajčiarskom z roku 2014 o európskych programoch satelitnej navigácie²⁹. V dohode o agentúre pre vesmírny program sa predpokladá, že zmluvné strany ju budú predbežne vykonávať po jej podpise.

V dohode sa stanovuje finančný príspevok Švajčiarska na agentúru EUSPA za použitia rovnakého kľúča na určenie príspevkov pri výpočte operačných a účastníckych poplatkov, ako je kľúč stanovený v dohodách v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, a to od roku 2028. V závislosti od dátumu začatia predbežného vykonávania dohody bude percentuálny podiel operačného príspevku, na základe ktorého sa vypočítajú účastnícke poplatky, predstavovať 2 % na rok 2026 a 3 % na rok 2027. Od roku 2028 bude percentuálny podiel rovnaký ako percentuálny podiel použitý v iných dohodách, v ktorých sa stanovuje účasť Švajčiarska na činnosti agentúr, t. j. 4 %.

Dohoda umožňuje účasť Švajčiarska aj na činnostiach súvisiacich s inými zložkami vesmírneho programu nad rámec systému Galileo a Európskej prekryvnej služby geostacionárnej navigácie (EGNOS), ako sa stanovuje v dohode z roku 2014, pokiaľ sa tak stanovuje v protokole k dohode o programoch Únie.

Dohoda obsahuje štandardný dodatok týkajúci sa práv, imunit a výsad agentúry EUSPA a jej zamestnancov.

Protokol o parlamentnej spolupráci

Protokolom o parlamentnej spolupráci sa zriaďuje spoločný parlamentný výbor ako fórum pre dialóg a diskusiu medzi poslancami Európskeho parlamentu a Švajčiarskeho federálneho zhromaždenia. Jeho cieľom je podporovať vzájomné porozumenie a úvahy týkajúce sa rozsiahlych vzťahov medzi EÚ a Švajčiarskom vrátane ich prípadného ďalšieho rozvoja. Spoločný parlamentný výbor je pravidelne informovaný o rozhodnutiach a odporúčaní spoločných výborov zriadených ktoroukoľvek z dohôd, ktoré sú súčasťou rozsiahleho balíka. Môže požadovať akékoľvek relevantné informácie týkajúce sa vykonávania ktorejkoľvek z dohôd, ktoré sú súčasťou rozsiahleho balíka, a môže zmluvným stranám predkladať odporúčania.

Spoločné vyhlásenie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni medzi Úniou a Švajčiarskom.

Dialóg na vysokej úrovni, ktorý sa má nadviazať, bude sledovať tieto ciele:

- podporovať vzájomné porozumenie a spoluprácu v súvislosti s dojednaným rozsiahlym dvojstranným balíkom a prípadným ďalším rozvojom ich dvojstranných vzťahov;
- diskutovať o otázkach spoločného záujmu, najmä o účasti Švajčiarska na vnútornom trhu a možnostiach posilnenia ich partnerstva a
- vyhodnotiť vykonávanie rozsiahleho dvojstranného balíka, prácu spoločných výborov a prípadný ďalší rozvoj ich dvojstranných vzťahov.

²⁹ Dohoda o spolupráci medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej týkajúca sa európskych programov satelitnej navigácie (Ú. v. EÚ L 15, 20.1.2014, s. 3).

Znenie dohôd a oznámení

Znenie dohôd a protokolov sa predkladá Rade spolu s týmto návrhom. Znenia sprievodných spoločných vyhlásení k rôznym dohodám alebo protokolom sa predkladajú spolu s týmto návrhom spolu so spoločným vyhlásením o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni medzi Úniou a Švajčiarskom a dvoma jednostrannými vyhláseniami Švajčiarska v súvislosti s dohodou o voľnom pohybe osôb a dohodou o zdraví.

V súlade so zmluvami má Komisia právomoc, aby v mene Únie vykonala oznámenie stanovené v dohodách a protokoloch s cieľom vyjadriť súhlas Únie s tým, že bude týmito nástrojmi viazaná.

Tabuľka 1: Prehľad inštitucionálnych a iných ustanovení spoločných pre dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, a dohodu o zdraví

Ustanovenia dohody	Identické ustanovenia
Všeobecné ustanovenia	– inštitucionálne ciele a/alebo účel dohody – povaha dohody a vzťah protokolov k dohode (v prípade existujúcej dohody)
Zosúladenie dohody s právnymi aktmi EÚ	– povinnosť spoločného výboru začleniť do dohody nové akty, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dohody, – účasť na vypracovávaní právneho aktu („proces rozhodovania“) a začlenenie právnych aktov do dohody – plnenie ústavných záväzkov Švajčiarskom
Výklad a uplatňovanie dohody	– jednotný výklad, účinné a harmonizované uplatňovanie a zásady exkluzivity – postup v prípade problémov s výkladom alebo uplatňovaním, kompenzačné opatrenia a spolupráca medzi jurisdikciami
Iné ustanovenia	– Spoločný výbor – finančný príspevok Švajčiarska na financovanie agentúr a informačných systémov, ku ktorým má prístup – zaobchádzanie s informáciami – odkazy v právnych aktoch Únie na: územia a štátnych príslušníkov členských štátov, nadobudnutie účinnosti a vykonávanie právnych aktov, adresátov, práva a povinnosti členských štátov
Záverečné ustanovenia	– nadobudnutie platnosti a vykonávanie – zmeny a ukončenie
Príloha o vykonávaní finančného príspevku Švajčiarska	– zoznam činností, orgánov a informačných systémov – platobné podmienky – prechodné dojednania (v prípade potreby)
Príloha/dodatok o rozhodcovskom súde	– register a služby sekretariátu rozhodcovského súdu – začatie urovnávania sporov – zloženie rozhodcovského súdu – rozhodcovské konanie – rozhodnutia rozhodcovského súdu
Dodatok o výsadách	– nedotknuteľnosť priestorov, budov a archívov agentúry

a imunitách agentúr	– oslobodenie majetku, príjmov a tovaru a služieb na úradné použitie od dane – diplomatický status korešpondencie a komunikácií – výsady, imunity, zdaňovanie a sociálne zabezpečenie úradníkov, na ktorých sa vzťahuje služobný poriadok
---------------------	---

Tabuľka 2: Ustanovenia o štátnej pomoci spoločné pre dohodu o elektrine a protokoly o štátnej pomoci k dohodám o leteckej doprave a o pozemnej doprave

Časť/kapitola protokolu alebo príloh o štátnej pomoci	Identické ustanovenia
Hlavný text	– Ciele súvisiace so štátnou pomocou – vzťah protokolu k existujúcej dohode (v prípade existujúcej dohody) – Nezlučiteľná a zlučiteľná štátna pomoc so zmluvou a existujúca pomoc – dohľad, transparentnosť, spôsoby spolupráce a konzultácie – začlenenie právnych aktov – ratifikácia a nadobudnutie platnosti, zmeny a ukončenie
Príloha o výnimkách a objasneniach	– opatrenia zlučiteľné s riadnym fungovaním vnútorného trhu
Príloha o všeobecných a odvetvových aktoch platných v Únii	– všeobecné akty uplatniteľné na všetky odvetvia doplnené odvetvovými pravidlami špecifickými pre oblasť, na ktorú sa vzťahuje príslušná dohoda

Návrh

ROZHODNUTIE RADY**o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť
dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s jej článkom 218 ods. 6 druhým pododsekom písm. a) bodom i), článkom 218 ods. 7 a článkom 218 ods. 8 druhým pododsekom,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹,

keďže:

- (1) V súlade s rozhodnutím Rady [...] z [dátum]² bola Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie podpísaná [dátum] s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu a predbežne sa vykonáva od [dátum] až do nadobudnutia jej platnosti.
- (2) V súlade s rozhodnutím Rady [...] z [dátum]³ bol [dátum] podpísaný rozsiahly balík dohôd s výhradou jeho uzavretia k neskoršiemu dátumu. Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program sa predbežne vykonáva od [dátum] až do nadobudnutia jej platnosti.
- (3) Rada 12. marca 2024⁴ poverila Komisiu, aby začala rokovania so Švajčiarskou konfederáciou (ďalej len „Švajčiarsko“) o rozsiahlom balíku opatrení týkajúcich sa dvojstranných vzťahov so Švajčiarskou konfederáciou, ktorý zahŕňa inštitucionálne ustanovenia a ustanovenia o štátnej pomoci v dohodách medzi Úniou a Švajčiarskom v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu⁵ a v prípade potreby aj osobitné úpravy

¹ [Súhlas] uverejnený v Ú. v. EÚ L, [XXX].

² Rozhodnutie Rady (EÚ) .../...o podpise a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie.

³ Rozhodnutie Rady (EÚ) .../... [o podpise rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou a o predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program.

⁴ Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2024/995 z 12. marca 2024 o poverení začať rokovania so Švajčiarskou konfederáciou o inštitucionálnych ustanoveniach v dohodách medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou týkajúcich sa vnútorného trhu, o dohode o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie a o dohode, ktorá tvorí základ pre trvalý príspevok Švajčiarskej konfederácie k súdržnosti Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/995, 26.3.2024).

⁵ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou

týchto dohôd, dohodu o účasti Švajčiarska na programoch Únie a dohodu, ktorá tvorí základ pre trvalý príspevok Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi regiónmi. Rada takisto poverila Komisiu, aby začala rokovania so Švajčiarskom o nových dohodách o elektrine, zdraví, bezpečnosti potravín, účasti Švajčiarska na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program a Železničnej agentúry Európskej únie, ako aj o zmene Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave s cieľom umožniť kabotáž.

- (4) Komisia vyrokovala v mene Únie rozsiahly balík dohôd, ktorý zahŕňa protokoly o inštitucionálnych ustanoveniach, ustanoveniach o štátnej pomoci a pozmeňujúcich ustanoveniach k existujúcim dohodám medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, protokol k existujúcej Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorým sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín, Dohodu medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine, Dohodu medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví, Dohodu medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii, Dohodu medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie, Dohodu medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program, ako aj Protokol medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o parlamentnej spolupráci.
- (5) V inštitucionálnych protokoloch sa stanovuje povinnosť spoločného výboru začleniť všetky akty práva Únie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dohôd, ako aj ustanovenia na zabezpečenie toho, aby bolo Švajčiarsko viazané príslušnými pravidlami. Inštitucionálne protokoly zabezpečujú, aby sa všetky dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, vykládali a uplatňovali jednotne a aby sa v prípade, že uplatňovanie týchto dohôd zahŕňa koncepty práva Únie, tieto dohody vykládali a uplatňovali v súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. V inštitucionálnych protokoloch sa stanovuje účinný mechanizmus riešenia sporov založený na rozhodcovskom konaní vrátane postúpenia všetkých otázok práva Únie vyplývajúcich z danej veci Súdnemu dvoru Európskej únie. V prípade nedodržania rozhodnutia rozhodcovského súdu sa v rámci príslušnej dohody alebo v rámci ktorejkoľvek z dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, môžu prijať primerané kompenzačné opatrenia.
- (6) Pozmeňujúcimi protokolmi k existujúcim dohodám sa vykonávajú potrebné podstatné zmeny v súlade s novým inštitucionálnym rámcom. Okrem toho sa v pozmeňujúcom protokole k dohode o leteckej doprave stanovuje vzájomná výmena kabotážnych práv.
- (7) Protokoly o štátnej pomoci k existujúcim dohodám o leteckej a pozemnej doprave zaručujú rovnaké podmienky pre účasť Švajčiarska na vnútornom trhu v oblastiach, na

o leteckej doprave, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody, Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, všetky podpísané 21. júna 1999 (Ú. v. ES L 114, 30.4.2002, s. 1).

ktoré sa vzťahujú tieto dohody. Švajčiarsko bude uplatňovať hmotnoprávne a procesnoprávne pravidlá vrátane mechanizmov dohľadu a presadzovania, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré sa uplatňujú v rámci Únie.

- (8) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami zabezpečuje aktualizáciu mechanizmu urovnávania sporov dohody v súlade so zaužívanou praxou používanou v obchodných dohodách Únie.
- (9) Samostatným Protokolom k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín, ktorý zahŕňa všetky dimenzie potravinového reťazca. Tento protokol obsahuje inštitucionálne ustanovenia, ktoré sú spoločné pre všetky dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
- (10) V novej dohode medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine sa stanovujú pravidlá a podmienky, za ktorých sa Švajčiarsko môže zúčastňovať na vnútornom trhu s elektrinou. Dohoda obsahuje inštitucionálne ustanovenia, ktoré sú spoločné pre všetky dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, ako aj pravidlá štátnej pomoci, ktoré sú takmer totožné s pravidlami, ktoré sa uplatňujú v oblastiach leteckej a pozemnej dopravy.
- (11) Cieľom novej Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví je posilniť spoluprácu medzi Úniou a Švajčiarskom, pokiaľ ide o závažné cezhraničné ohrozenia zdravia, pričom sa v nej analogicky uplatňujú inštitucionálne ustanovenia, ktoré sú spoločné pre dohody v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje. Táto dohoda je prepojená s účasťou Švajčiarska na akčnom programe Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“).
- (12) V novej Dohode medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii sa stanovuje právny základ a parametre pravidelného finančného príspevku Švajčiarska v rámci rozsiahleho balíka na zníženie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Únii. Dohoda zahŕňa mechanizmus urovnávania sporov; v prípade nedodržania rozhodcovského rozhodnutia sa môžu prijať primerané kompenzačné opatrenia v rámci ktorejkoľvek z dohôd, na ktoré sa balík vzťahuje.
- (13) Nová Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie umožňuje Švajčiarsku, aby sa zúčastňovalo na viacerých programoch Únie otvorených na pridruženie tretím krajinám: Horizont Európa, výskumný a vzdelávací program Euratomu, ITER/F4E (Fusion for Energy), Digitálna Európa, Erasmus+, ako aj EU4Health.
- (14) V novej Dohode medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program sa stanovujú podmienky, za ktorých sa môže Švajčiarsko zúčastňovať na činnosti agentúry.
- (15) Identické ustanovenia v rôznych inštitucionálnych protokoloch a nových dohodách zaručujú finančný príspevok Švajčiarska na náklady informačných systémov a agentúr, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
- (16) Protokolom medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o parlamentnej spolupráci sa zriaďuje spoločný parlamentný výbor ako fórum pre dialóg a diskusiu

medzi poslancami Európskeho parlamentu a Švajčiarskeho federálneho zhromaždenia s cieľom podporiť vzájomné porozumenie a úvahy v súvislosti s rozsiahlymi vzťahmi medzi EÚ a Švajčiarskom vrátane ich prípadného ďalšieho rozvoja.

- (17) Vzhľadom na podstatné zmeny dohôd, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti rozhodnutia Rady a Komisie 2002/309/ES, Euratom⁶, by sa články 2 až 6 uvedeného rozhodnutia a príslušné články 3 rozhodnutí Rady 2011/51/EÚ⁷ a 2011/738/EÚ⁸ mali zrušiť a nahradiť týmto rozhodnutím, ktorým sa stanovuje konzistentný a ucelený súbor pravidiel uplatňovania a vykonávania príslušných dohôd v Únii.
- (18) Je vhodné vymedziť podmienky zastúpenia Únie v spoločných výboroch a iných orgánoch zriadených dohodami a protokolmi, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia.
- (19) Podľa článku 218 ods. 7 ZFEÚ je vhodné poveriť Európsku komisiu, aby v mene Únie schválila súbor presne vymedzených úprav dohôd a protokolov, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, ktoré sa majú prijať zjednodušeným postupom alebo orgánom zriadeným jednou z dohôd alebo protokolov v súlade s ustanoveniami uvedených dohôd alebo protokolov. Všetky ostatné rozhodnutia, ktoré má prijať orgán zriadený jednou z dohôd alebo protokolov a ktoré majú právne účinky, by sa mali schváliť v mene Únie v súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.
- (20) V tejto súvislosti je potrebné stanoviť mechanizmy rozhodovania o pozíciách, ktoré sa majú zaujať v mene Únie v spoločných výboroch a iných orgánoch zriadených dohodami a protokolom v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, a Dohodou medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví s cieľom zaručiť, aby sa právne akty prijaté Úniou v oblastiach, na ktoré sa vzťahujú uvedené dohody a protokol, začlenili do uvedených dohôd a uvedeného protokolu čo najskôr po prijatí a postúpení Švajčiarsku s cieľom zabezpečiť súbežné uplatňovanie uvedených právnych aktov v Únii a vo Švajčiarsku.
- (21) S cieľom umožniť Únii prijatie rýchlych a účinných opatrení na ochranu jej záujmov v súlade s dohodami a protokolmi, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, je okrem toho vhodné poveriť Európsku komisiu, aby prijímala rozhodnutia o pozastavení uplatňovania dohôd a protokolov prostredníctvom kompenzačných, ochranných, vyrovnávacích, krízových a odkladných opatrení v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných ustanoveniach dohôd a protokolov.
- (22) Pokiaľ ide o Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, Európska komisia by mala naďalej prijímať určité opatrenia, ktoré sú potrebné na vykonávanie dohody.
- (23) Dohody a protokoly, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, predstavujú koherentný celok a tvoria štruktúru posilneného a komplexného partnerstva v širokej škále oblastí,

⁶ Rozhodnutie Rady (a Komisie v prípade dohody o vedeckej a technologickej spolupráci) zo 4. apríla 2002 o uzavretí siedmich dohôd so Švajčiarskou konfederáciou (2002/309/ES, Euratom) (Ú. v. ES L 114, 30.4.2002, s. 1).

⁷ Rozhodnutie Rady 2011/51/EÚ z 18. januára 2011 o podpise Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o ochrane označení pôvodu a zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ktorou sa mení a dopĺňa Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 25, 18.1.2011, s. 3).

⁸ Rozhodnutie Rady 2011/738 z 20. októbra 2011 o uzavretí dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o ochrane označení pôvodu a zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín, ktorou sa mení a dopĺňa Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami (Ú. v. EÚ L 297, 16.11.2011, s. 1).

na ktoré sa vzťahujú zmluvy, a to na základe primeranej rovnováhy práv a povinností. Rozhodnutie o uzavretí týchto dohôd a protokolov by sa preto malo zakladať na hmotnoprávnom základe, ktoré poskytuje Zmluva o fungovaní Európskej únie pre vytvorenie pridruženia zahŕňajúceho vzájomné práva a povinnosti, spoločný postup a osobitný postup.

- (24) Uzavretie Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie, pokiaľ ide o záležitosti patriace do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, (ďalej len „Zmluva o Euratome“), podlieha osobitnému postupu.
- (25) Spoločné vyhlásenie Európskej únie a Švajčiarskej konfederácie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni o rozsiahлом dvojstrannom balíku a prípadnom ďalšom rozvoji dvojstranných vzťahov medzi Európskou úniou a Švajčiarskom v mene Európskej únie bolo podpísané v mene Únie [dátum].
- (26) Dohody a protokoly, ktoré sú predmetom tohto rozhodnutia, a sprievodné spoločné vyhlásenia k týmto dohodám a protokolom by sa mali schváliť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Týmto sa schvaľujú tieto dohody a protokoly:

- a) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb⁹;
- b) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb¹⁰;
- c) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave¹¹;
- d) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave¹²;
- e) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave¹³;
- f) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb¹⁴;
- g) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb;
- h) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb¹⁵;

⁹ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

¹⁰ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

¹¹ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

¹² Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

¹³ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

¹⁴ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

- i) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody¹⁶;
 - j) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody¹⁷;
 - k) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami¹⁸;
 - l) Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorým sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín¹⁹;
 - m) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine²⁰;
 - n) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví²¹;
 - o) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii²²;
 - p) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program²³;
 - q) Protokol medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o parlamentnej spolupráci²⁴.
2. Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie sa týmto schvaľuje, pokiaľ ide o iné záležitosti ako tie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti Zmluvy o Euratome²⁵.

Článok 2

1. Týmto sa schvaľuje Spoločné vyhlásenie o nadviazaní dialógu na vysokej úrovni o dvojstrannom balíku a prípadnom ďalšom rozvoji dvojstranných vzťahov medzi Európskou úniou a Švajčiarskom²⁶.
2. Týmto sa schvaľujú tieto sprievodné spoločné vyhlásenia k dohodám a protokolom uvedeným v článku 1 tohto rozhodnutia:

¹⁵ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
¹⁶ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
¹⁷ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
¹⁸ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
¹⁹ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²⁰ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²¹ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²² Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²³ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²⁴ Znenie protokolu je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²⁵ Znenie dohody je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].
²⁶ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

- a) nasledujúce sprievodné spoločné vyhlásenia k pozmeňujúcemu protokolu uvedenému v článku 1 písm. a) tohto rozhodnutia²⁷:
- Spoločné vyhlásenie o občianstve Únie;
 - Spoločné vyhlásenie o predchádzaní zneužívaniu práv priznaných smernicou 2004/38/ES a o boji proti nemu;
 - Spoločné vyhlásenie o odmietnutí sociálnej pomoci a ukončení pobytu pred nadobudnutím trvalého pobytu;
 - Spoločné vyhlásenie o oznámení o nástupe do zamestnania;
 - Spoločné vyhlásenie o dohovore o uznávaní kvalifikácií;
 - Spoločné vyhlásenie o voľných pracovných miestach;
 - Spoločné vyhlásenie o spoločných cieľoch, pokiaľ ide o slobodu poskytovať služby do 90 pracovných dní a zaručenie práv vyslaných pracovníkov;
 - Spoločné vyhlásenie o účinných systémoch kontroly vrátane švajčiarskeho systému duálneho presadzovania;
 - Spoločné vyhlásenie o zásade „rovnaká odmena za rovnakú prácu na rovnakom mieste“ a o primeranej a vhodnej úrovni ochrany vyslaných pracovníkov;
 - Spoločné vyhlásenie o účasti Švajčiarska na činnostiach Európskeho orgánu práce;
 - Spoločné vyhlásenie o deklaratórnom registračnom systéme cezhraničných pracovníkov;
 - Spoločné vyhlásenie o začlenení dvoch právnych aktov EÚ do prílohy I k dohode;
- b) sprievodné Spoločné vyhlásenie k protokolu o štátnej pomoci uvedenému v článku 1 písm. e) tohto rozhodnutia²⁸;
- c) sprievodné spoločné vyhlásenie k pozmeňujúcemu protokolu uvedenému v článku 1 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia²⁹;
- d) sprievodné spoločné vyhlásenie k protokolu o štátnej pomoci uvedenému v článku 1 písm. h) tohto rozhodnutia³⁰;
- e) sprievodné spoločné vyhlásenie k dohode uvedenej v článku 1 písm. m) tohto rozhodnutia³¹.
3. Rada berie na vedomie tieto vyhlásenia Švajčiarska:
- a) sprievodné Vyhlásenie Švajčiarska o opatreniach, ktoré sa majú prijať vo vzťahu k samostatne zárobkovo činným osobám v súvislosti s oznamovacím

²⁷ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

²⁸ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

²⁹ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

³⁰ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

³¹ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

postupom v prípade krátkodobých pracovných pobytov, k pozmeňujúcemu protokolu uvedenému v článku 1 písm. a) tohto rozhodnutia³²;

- b) sprievodné Vyhlásenie Švajčiarskej konfederácie o analogickom začlenení inštitucionálnych prvkov do dohody o zdraví k dohode uvedenej v článku 1 písm. n) tohto rozhodnutia³³.

Článok 3

1. Komisia zastupuje Úniu v spoločných výboroch, ako aj v akomkoľvek ďalšom spoločnom orgáne zriadenom v súlade s týmito dohodami a týmto protokolom:
 - a) Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb;
 - b) Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
 - c) Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a osôb;
 - d) Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody;
 - e) Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami;
 - f) Protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami, ktorým sa zriaďuje spoločný priestor bezpečnosti potravín;
 - g) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o elektrine;
 - h) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví;
 - i) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii;
 - j) Dohoda medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie;
 - k) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program.
2. Keď Komisia zastupuje Úniu v orgánoch zriadených dohodami a protokolom uvedenými v odseku 1, včas informuje Radu o diskusiách a výsledkoch zasadnutí, ako aj o aktoch prijatých na týchto zasadnutiach.
3. Každý členský štát môže vyslať jedného zástupcu, ktorý môže sprevádzať zástupcu Komisie ako súčasť delegácie Únie na zasadnutiach spoločných výborov zriadených dohodami a protokolom uvedenými v odseku 1.

³² Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

³³ Znenie vyhlásenia je uverejnené v Ú. v. EÚ L, [XXX].

Článok 4

1. Komisia je splnomocnená prijať pozíciu Únie v spoločných výboroch zriadených dohodami a protokolom uvedenými v článku 3 ods. 1, pokiaľ ide o tieto rozhodnutia:
 - a) rozhodnutia stanovujúce pokyny na zaobchádzanie s citlivými neutajovanými skutočnosťami;
 - b) rozhodnutia zriaďujúce pracovné skupiny alebo skupiny expertov v súlade s:
 - článkom 14 ods. 7 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. a) tohto rozhodnutia;
 - článkom 21 ods. 8 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. b) tohto rozhodnutia;
 - článkom 51 ods. 7 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. c) tohto rozhodnutia;
 - článkom 10 ods. 7 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. d) tohto rozhodnutia;
 - článkom 6 ods. 7 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia;
 - článkom 11 ods. 8 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - článkom 25 ods. 8 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. g) tohto rozhodnutia;
 - článkom 19 ods. 7 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. h) tohto rozhodnutia;
 - c) rozhodnutia, ktorými sa právne akty Únie začleňujú do dohôd, s výhradou akýchkoľvek potrebných technických úprav, v súlade s:
 - príslušným článkom 5 ods. 4 inštitucionálnych protokolov k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;
 - článkom 13 ods. 4 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - článkom 27 ods. 4 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. g) tohto rozhodnutia;
 - článkom 6 ods. 4 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. h) tohto rozhodnutia;
 - d) rozhodnutia, ktorými sa stanovuje zoznam dodatočných výborov a iných orgánov, do ktorých musia byť zapojení švajčiarski experti, ak je to potrebné na zabezpečenie riadneho fungovania dohôd alebo protokolov, v súlade s:
 - príslušným článkom 4 ods. 4 inštitucionálnych protokolov k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;
 - článkom 12 ods. 4 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - článkom 26 ods. 4 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. g) tohto rozhodnutia;

- článkom 5 ods. 4 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. h) tohto rozhodnutia;
- e) rozhodnutia, ktorými sa prijímajú pravidlá o ochrane osobných údajov, služobnom tajomstve a oprávnených záujmoch dôvernosti, ktoré musí Medzinárodný úrad Stáleho arbitrážneho súdu rešpektovať pri zverejňovaní rozhodnutí rozhodcovského súdu v súlade s článkom IV.2 ods. 4 týchto dohôd alebo protokolov:
 - príslušné dodatky k inštitucionálnym protokolom k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;
 - dodatok o rozhodcovskom súde k protokolu uvedenému v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - príslušné protokoly o rozhodcovskom súde k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. e), g), h) a i);
- f) rozhodnutia, ktorými sa prijíma a aktualizuje zoznam denných náhrad a maximálnych a minimálnych hodín, za ktoré môžu rozhodcovia dostávať odmeny, v súlade s príslušnými článkami VI.6 ods. 2 týchto dohôd alebo protokolov:
 - príslušné dodatky o rozhodcovskom súde k inštitucionálnym protokolom k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;
 - dodatok o rozhodcovskom súde k protokolu uvedenému v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - príslušné protokoly o rozhodcovskom súde k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. e), g), h) a i) tohto rozhodnutia;
- g) nasledujúce rozhodnutia podľa dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. c) tohto rozhodnutia:
 - rozhodnutia, ktorými sa rozlišujú poplatky uplatniteľné na kategórie ťažkých nákladných vozidiel a určuje vážený priemer poplatkov podľa článku 40 ods. 2 a článku 40 ods. 3 dohody v súlade s jej článkom 40 ods. 2 a 5;
 - rozhodnutia o preskúmaní a aktualizácii maximálnych úrovní poplatkov stanovených v článku 40 ods. 3 dohody v súlade s jej článkom 42 ods. 2;
 - rozhodnutia určujúce administratívne postupy, ktorými sa riadi prevádzka strediska pre monitorovanie cestnej, železničnej a kombinovanej dopravy v alpskom regióne, ako aj príspevok každej zmluvnej strany na financovanie jeho prevádzky v súlade s článkom 45 ods. 2 a článkom 45 ods. 3 dohody;
 - rozhodnutia prijaté podľa článku 46 ods. 2 a 4 dohody;
 - rozhodnutia v kontexte konsenzuálnych ochranných opatrení v prípade vážneho narušenia transalpských dopravných tokov, ktoré ohrozuje dosiahnutie cieľov stanovených v článku 30 dohody, v súlade s článkom 47 dohody;
 - rozhodnutia o zmene príloh 5, 6, 8 a 9 k dohode v súlade s článkom 55 ods. 3 dohody;

- rozhodnutia určujúce postup komunikácie informácií medzi príslušnými orgánmi o prepravcoch poskytujúcich takúto príležitostnú medzinárodnú autokarovú dopravu v súlade s článkom 1 bodom 2.3 prílohy 7 k dohode;
 - rozhodnutia týkajúce sa povolení na prevádzkovanie medzinárodnej autokarovej a autobusovej dopravy v situáciách opísaných v článku 4 prílohy 7 k dohode v súlade s článkom 4 ods. 4 a článkom 4 ods. 7 prílohy;
- h) nasledujúce rozhodnutia podľa dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. d) tohto rozhodnutia:
- rozhodnutia, ktorými sa vypracúva postup vykonávania overovaní podľa článkov 7 a 8 dohody v súlade s článkom 10 ods. 3 písm. d) prvou a druhou zarážkou dohody;
 - rozhodnutia o uznaní alebo odvolaní orgánov posudzovania zhody napadnutých podľa článku 8 dohody v súlade s článkom 10 ods. 3 písm. e) treťou a štvrtou zarážkou dohody;
 - rozhodnutia, ktorými sa stanovuje postup pre spoločné inšpekcie dodržiavania podmienok stanovených v článku 2 prílohy 4 k dohode zo strany určených orgánov v súlade s článkom 4 ods. 3 prílohy;
- i) rozhodnutia podľa dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia, pokiaľ ide o:
- záležitosti týkajúce sa príloh 7 až 10 a 12 k dohode a dodatkov k nim;
 - záležitosti týkajúce sa príloh 4 až 6 a 11 k dohode počas prechodného obdobia uvedeného v článku 32 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
- j) rozhodnutia stanovujúce náležité riešenia umožňujúce priamu výmenu informácií medzi Európskou komisiou a príslušnými švajčiarskymi orgánmi a príslušnými orgánmi v oblastiach, v ktorých je potrebný rýchly prenos informácií, v súlade s:
- článkom 2 ods. 2 prílohy 1 k dohode uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. d) tohto rozhodnutia;
 - článkom 40 ods. 3 a článkom 41 ods. 2 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. g) tohto rozhodnutia;
2. V prípade rozhodnutí s právnymi účinkami prijatých spoločnými výbormi zriadenými dohodami alebo protokolom uvedenými v článku 3 ods. 1, ktoré nie sú rozhodnutiami uvedenými v odseku 1 tohto článku, sa pozície, ktoré sa majú zaujať v mene Únie, stanovujú v súlade s postupom stanoveným v článku 218 ods. 9 ZFEÚ.

Článok 5

1. Každé rozhodnutie Únie týkajúce sa prijatia nasledujúcich opatrení prijíma Komisia:
- a) kompenzačné opatrenia za nesprávne uplatňovanie nástrojov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až i) tohto rozhodnutia s cieľom napraviť nerovnováhu v súlade s:
- príslušným článkom 11 inštitucionálnych protokolov k dohodám uvedeným v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;

- článkom 21 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;
 - článkom 33 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. g) tohto rozhodnutia;
 - článkom 16 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. h) tohto rozhodnutia alebo
 - článkom 17 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. i) tohto rozhodnutia;
- b) vyrovnávacie a dočasné vyrovnávacie opatrenia v prípade, že ochranné opatrenia prijaté Švajčiarskom podľa dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. a) tohto rozhodnutia, ktorých cieľom je napraviť závažné hospodárske alebo sociálne ťažkosti spôsobené uplatňovaním dohody, viedli k nerovnováhe medzi príslušnými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z dohody, v súlade s článkom 14a ods. 3 a článkom 14a ods. 5 dohody;
- c) nasledujúce opatrenia podľa dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. c) tohto rozhodnutia:
- jednostranné ochranné opatreniam ktorými sa zvyšujú poplatky uplatniteľné na vozidlá v prípade ťažkostí s transalpskými cestnými dopravnými tokmi a nedostatočného využívania železničnej kapacity Únie, s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť železničnej a kombinovanej dopravy oproti cestnej doprave v súlade s článkom 46 dohody;
 - konsenzuálne ochranné opatrenia v prípade vážneho narušenia transalpských dopravných tokov, ktoré ohrozuje dosiahnutie cieľov stanovených v článku 30 dohody, v súlade s článkom 47 dohody;
 - krízové opatrenia zamerané na obnovenie a udržanie transalpských dopravných tokov v prípade, že sú vážne narušené z dôvodu vyššej moci, v súlade s článkom 48 dohody;
- d) ochranné opatrenia v prípade, že v súvislosti s uplatňovaním príloh 1, 2 a 3 k dohode uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia dovoz poľnohospodárskych výrobkov s pôvodom vo Švajčiarsku spôsobí alebo hrozí tým, že spôsobí vážne narušenie spoločných poľnohospodárskych trhov Únie, v súlade s článkom 10 dohody;
- e) dočasné ochranné opatrenia v prípade, že nesplnenie povinnosti zo strany Švajčiarska podľa príloh 7 až 10 k dohode uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia predstavuje riziko ohrozenia ľudského zdravia alebo narušenia účinnosti opatrení na boj proti podvodom, v súlade s článkom 26 prílohy 7, článkom 16 prílohy 8, článkom 9 prílohy 9 a článkom 5 prílohy 10 k dohode;
- f) pozastavenie alebo ukončenie účasti Švajčiarska na programoch Únie v súlade s článkom 19 dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. j) tohto rozhodnutia;
- g) opatrenia potrebné na zabezpečenie integrity priestoru bezpečnosti potravín Únie, ako sa stanovuje v článku 15 ods. 3 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia;

- h) pozastavenie účasti Švajčiarska na činnosti agentúr, informačných systémoch a ďalších činnostiach Únie uvedených na zozname, ku ktorým má Švajčiarsko prístup, v súlade s:
- príslušným článkom 13 ods. 2 inštitucionálnych protokolov uvedených v článku 3 ods. 1 písm. a) až d) tohto rozhodnutia;
 - príslušným článkom 9 ods. 2, článkom 49 ods. 2 a článkom 25 ods. 2 dohôd a protokolu uvedených v článku 3 ods. 1 písm. f), g) a h) tohto rozhodnutia.
2. V prípade rozhodnutí uvedených v odseku 1 písm. a) až f) Komisia pred prijatím svojich rozhodnutí vedie konzultácie s Európskym parlamentom a Radou. Komisia môže v závislosti od naliehavosti danej záležitosti stanoviť lehotu, v ktorej môže Rada a Európsky parlament zaujať stanovisko.

Článok 6

1. Komisia prijme opatrenia potrebné na vykonávanie dohody uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia, pokiaľ ide o:
- vykonávanie colných koncesií stanovených v prílohe 2 a prílohe 3 k dohode, ako aj zmeny a technické úpravy potrebné v dôsledku zmien kombinovanej nomenklatúry a kódov TARIC;
 - vykonávanie hlavy III prílohy 7, článku 14 prílohy 8, prílohy 9, prílohy 10 a článkov 3, 13 a 15 prílohy 12 k dohode.
2. Počas prechodného obdobia uvedeného v článku 32 protokolu uvedeného v článku 3 ods. 1 písm. f) tohto rozhodnutia Komisia prijme opatrenia potrebné na vykonávanie príloh 4 až 6 a 11 k dohode uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) tohto rozhodnutia.

Článok 7

1. Články 2 až 6 rozhodnutia 2002/309/ES, Euratom sa zrušujú.
2. Článok 3 rozhodnutia 2011/51/EÚ a článok 3 rozhodnutia 2011/738 sa zrušujú.

Článok 8

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ A DIGITÁLNY VÝKAZ
„PRÍJMY“ – PRE NÁVRHY S FINANČNÝM VPLYVOM NA STRANU PRÍJMOV
ROZPOČTU

ČASŤ I: PROGRAMY ÚNIE

1. NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia Rady o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou.

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY:

V časti I sa podrobne opisuje finančný vplyv Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie (ďalej len „dohoda o programoch Únie“); V časti II sa podrobne opisuje finančný vplyv dohôd, ktoré sú súčasťou rozsiahleho balíka, v prípade ktorých sa predpokladá finančný príspevok Švajčiarska na rôzne agentúry a informačné systémy.

• **Horizont Európa**

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

– 6 0 1 0 – Horizont Európa – Pripísané príjmy

Suma zahrnutá do rozpočtu na príslušný rok:

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Celý článok 01 01 01 (01 01 01 01, 01 01 01 02, 01 01 01 03, 01 01 01 11, 01 01 01 12, 01 01 01 13, 01 01 01 71, 01 01 01 72, 01 01 01 73, 01 01 01 74, 01 01 01 76);
- Celý článok 01 02 01 (01 02 01 01, 01 02 01 02, 01 02 01 03);
- Celý článok 01 02 02 (01 02 02 10, 01 02 02 11, 01 02 02 12, 01 02 02 20, 01 02 02 30, 01 02 02 31, 01 02 02 40, 01 02 02 41, 01 02 02 42, 01 02 02 43, 01 02 02 50, 01 02 02 51, 01 02 02 52, 01 02 02 53, 01 02 02 54, 01 02 02 60, 01 02 02 61, 01 02 02 70);
- Celý článok 01 02 03 (01 02 03 01, 01 02 03 02, 01 02 03 03);
- Celý článok 01 02 04 (01 02 04 01, 01 02 04 02);
- Článok 01 02 05;
- Rozpočtový riadok 20 XX Administratívne výdavky Európskej komisie.

- **Program Erasmus+**

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 0 1 0 – Erasmus+ – Pripísané príjmy

Suma zahrnutá do rozpočtu na príslušný rok:

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Celý článok Erasmus+ (okruh 2: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201.xx, 07.010275)
- Erasmus+ (okruh 6: 15.020102, 14.020150, 14.010175, 15.010175).
- Rozpočtový riadok 20 XX Administratívne výdavky Európskej komisie

- **Program EU4Health**

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- Hlava 6: Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie, kapitola 6 1: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty, článok 6 1 1: Obnova a odolnosť a položka 6113 program EU4Health – Pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do týchto rozpočtových riadkov:

Rozpočtový riadok	Názov
06 01 05 73– okruh 2b	Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu — Príspevok z programu EU4Health
06 01 05 01– okruh 2b	Podporné výdavky na program EU4Health
06 06 01– okruh 2b	Program EU4Health
20 02 01 01– okruh 7	Zmluvní zamestnanci
20 04 01– okruh 7	Informačné systémy

- **Digitálna Európa**

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 0 2 2 – Program Digitálna Európa – Pripísané príjmy

Suma zahrnutá do rozpočtu na príslušný rok: 19 296 000

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

02 01 30 01	Podporné výdavky na program Digitálna Európa
02 01 30 73	Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu — Príspevok z programu Digitálna Európa
02 04 02 10	Program Digitálna Európa – Vysokovýkonná výpočtová technika
02 04 03 00	Program Digitálna Európa – Umelá inteligencia
02 04 04 00	Program Digitálna Európa – Zručnosti
02 04 05 01	Program Digitálna Európa – Zavádzanie
02 04 05 02	Program Digitálna Európa – Zavádzanie / Interoperabilita
Rozpočtový riadok 20.XX	Administratívne výdavky Európskej komisie

3. FINANČNÝ VPLYV¹

- ☐ Návrh nemá finančný vplyv
- ☐ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy
- ☒ Návrh má finančný vplyv na pripísané príjmy,

a to s týmto účinkom:

• Horizont Európa

(v mil. EUR, zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov	Vplyv na príjmy	XX mesačné obdobie začínajúce dd/mm/rrrr (v prípade uplatniteľnosti)	Rok N (2025)
6 0 1 0	1 934,043	36 mesiacov od 01.01.2025	636,724

Stav po akcii			
Rozpočtový riadok príjmov	2025	2026	2027

¹ Všetky údaje za roky 2026 a 2027, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, sú orientačné a zodpovedajú najnovším dostupným odhadom.

6 0 1 0	636,724	640,836	656,483
---------	---------	---------	---------

Rozpočtový riadok výdavkov	2025	2026	2027
Články 01 01 01, 01 02 01; 01 02 02; 01 02 03; 01 02 04; 01 02 05	621,194	622,171	631,234
20 XX	15,530	18,665	25,249

- Program Erasmus+**

(v mil. EUR, zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov	riadok	Vplyv na príjmy	XX mesačné obdobie začínajúce dd/mm/rrrr (v pípade uplatniteľnosti)	Rok N 2027
6 0 1 0		181,1	12 mesiacov od 01.01.2027	181,1

Rozpočtový riadok príjmov	2027
6 0 1 0	181,1

Rozpočtový riadok výdavkov	2027
Články: 07.030101, 07.030102, 07.0302, 07.0303, 07.010201, 07.010275	174,1
20 XX	7,0

- Program EU4Health**

(v mil. EUR zaokrúhlené na jedno desatinné miesto)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na príjmy ²	24-mesačné obdobie začínajúce 01.01.2026	Rok N
Článok 6113	47,738 ³	01.01.2026 ⁴	31.12.2027

Rozpočtový riadok príjmov	2026 ⁵	2027
Článok 6113	23,869	23,869

(v mil. EUR zaokrúhlené na jedno desatinné miesto)

Rozpočtový riadok výdavkov	Názov	Prostriedky pridelené na rok 2026
06 01 05 73	Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu — Príspevok z programu EU4Health	0,684
06 01 05 01	Podporné výdavky na program EU4Health	0,292
06 06 01	Program EU4Health	22,425
20 02 01 01	Zmluvní zamestnanci	0,234
20 04 01	Informačné systémy	0,234

• Digitálna Európa

(v mil. EUR, zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na príjmy	XX mesačné obdobie začínajúce dd/mm/rrrr (v prípade uplatniteľnosti)	Rok N (2025)
---------------------------	-----------------	--	--------------

² Suma je odhadnutá s použitím vzorca alebo metódy podľa vymedzenia v oddiele 4.

³ Celková suma sa mierne líši od celkovej sumy uvedenej v nasledujúcej tabuľke z dôvodu zaokrúhľovania ročných súm na jedno desatinné miesto.

⁴ Švajčiarsko sa bude zúčastňovať na programe EU4Health od 1. januára roka nasledujúceho po nadobudnutí platnosti Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví po zvýšení doby trvania programu EU4Health alebo do konca viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, podľa toho, čo je kratšie.

⁵ Táto suma vychádza z balíka vyčleneného na pripravenosť na krízy naplánovaného v pracovnom programe EU4Health na rok 2024.

6 0 2 2	59,875	36 mesiacov od 01.01.2025	19,296
---------	--------	---------------------------	--------

Stav po akcii			
Rozpočtový riadok príjmov	2025	2026	2027
6 0 2 2	19,296	18,793	21,786

Rozpočtový riadok výdavkov	2025	2026	2027
Články	18,826	18,245	20,948
02 01 30			
02 04 02			
02 04 03			
02 04 04			
02 04 05			
20 XX	0,470	0,548	0,838

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

V článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je stanovená požiadavka, aby Komisia bojovala proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Prevencia a odhaľovanie podvodov je preto všeobecnou povinnosťou pre všetky útvary Komisie v rámci ich každodennej činnosti, pokiaľ je s ňou spojené využívanie zdrojov.

Akékoľvek podvody alebo nezrovnalosti týkajúce sa finančných prostriedkov Únie majú obzvlášť negatívny vplyv na dobré meno Komisie a vykonávanie politík Únie. Súčasná stratégia Komisie pre boj proti podvodom [COM(2019) 196] bola prijatá 29. apríla 2019 s cieľom nahradiť stratégiu z roku 2011. Ide o politický dokument, v ktorom sa stanovujú priority Komisie v oblasti boja proti podvodom vzhľadom na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027. Hlavnými cieľmi stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú 1. „ďalej zlepšovať poznatky o formách podvodov, profiloch podvodníkov a systémových slabých miestach súvisiacich s podvodmi poškodzujúcimi rozpočet EÚ“ (zber a analýza údajov) a 2. „optimalizovať koordináciu, spoluprácu a pracovné postupy boja proti podvodom, a to najmä medzi útvarmi Komisie a výkonnými agentúrami“ (koordinácia, spolupráca a procesy). Stratégiu sprevádza akčný plán, ktorý bol revidovaný v júli 2023 a ktorého cieľom je, podobne ako v prípade jeho predchodcu, posilniť všetky časti cyklu boja proti podvodom: prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a nápravu.

Hlavné zásady a cieľové normy stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú:

- nulová tolerancia podvodov,
- boj proti podvodom ako neoddeliteľná súčasť vnútornej kontroly,
- nákladová účinnosť kontrol,
- profesijná bezúhonnosť a odborná spôsobilosť zamestnancov Únie,
- transparentnosť využívania finančných prostriedkov Únie,
- prevencia podvodov, najmä zabezpečenie výdavkových programov proti podvodom,
- účinné vyšetrovacie kapacity a včasná výmena informácií,
- rýchla náprava (vrátane vymáhania spreneverených prostriedkov a súdnych/administratívnych sankcií),
- dobrá spolupráca medzi internými a externými aktérmi, najmä medzi Úniou a zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi a medzi dotknutými odbormi všetkých inštitúcií a orgánov Únie a príslušnými orgánmi,
- účinná interná a externá komunikácia o boji proti podvodom.

Články 11 až 14 dohody o programoch Únie obsahujú podrobné ustanovenia týkajúce sa správneho finančného riadenia, ktoré zahŕňajú aj opatrenia na boj proti podvodom. Tieto opatrenia sa majú uplatňovať horizontálne, aby sa zabezpečila ochrana finančných záujmov Únie v rámci programov alebo činností Únie, na ktoré sa vzťahujú budúce protokoly, ktoré prípadne prijme spoločný výbor podľa dohody o programoch Únie s cieľom pridružiť Švajčiarsku konfederáciu k viacerým programom alebo činnostiam Únie. Uplatňujú sa aj na protokoly, keďže protokoly a prílohy tvoria ich neoddeliteľnú súčasť.

Konkrétne sa v článkoch 11 a 12 dohody stanovujú nevyhnutné podrobnosti a postupy a orgánom [Európska komisia alebo iné osoby poverené Európskou komisiou, medzi ktoré patrí Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), Európsky dvor audítorov a Európska prokuratúra (EPPO)] sa umožňuje bezchybné plnenie úloh s cieľom chrániť finančné záujmy Únie. Pokiaľ ide o vykonávanie programov alebo činností, na ktoré sa vzťahujú protokoly k dohode o programoch Únie, zásada zostáva rovnaká: finančné záujmy Únie sa musia chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení zameraných na prevenciu, odhaľovanie, nápravu a zisťovanie nezrovnalostí vrátane podvodov, opatrení zameraných na vymáhanie stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov, a prípadne opatrení zameraných na ukladanie administratívnych sankcií.

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva. Ako sa výslovne stanovuje v článku 11 ods. 4 dohody o programoch Únie, preskúmania a audity sa môžu vykonávať aj po pozastavení uplatňovania protokolu, ukončení uplatňovania dohody o programoch Únie alebo po jej vypovedaní.

Dohoda o programoch Únie zabezpečuje, aby mohol OLAF na území Švajčiarskej konfederácie vykonávať administratívne zisťovania, a to aj pokiaľ ide o kontroly a inšpekcie na mieste v súvislosti so subjektom Švajčiarska, ktorý je zmluvnou stranou príslušnej dohody o financovaní, resp. v súvislosti so subjektom Švajčiarska, ktorý je treťou stranou vykonávajúcou dohodu o financovaní na základe zmluvy, a to v súlade s príslušnou dohodou o financovaní a inou uplatniteľnou zmluvou, a v rozsahu v nich stanovenom. Európska

komisia a úrad OLAF pri výkone svojich povinností na území Švajčiarskej konfederácie konajú v súlade s právnym poriadkom Švajčiarska.

Preskúmania a audity môžu vykonávať úradníci Únie, predovšetkým úradníci Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou. Európska komisia alebo iné ňou poverené osoby konajú pri výkone svojich povinností na území Švajčiarskej konfederácie v súlade s právnym poriadkom Švajčiarska.

Orgány Švajčiarska spolupracujú v súlade s uplatniteľnými nástrojmi medzinárodnej spolupráce s orgánmi Únie alebo členských štátov príslušnými na vyšetrovanie a stíhanie trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie vrátane podania obžaloby na údajných páchatel'ov a spolupáchatel'ov uvedených trestných činov. Žiadosti predložené podľa uplatniteľných nástrojov medzinárodnej spolupráce môžu prípadne zahŕňať žiadosti podané v súvislosti s vyšetrovaniami alebo trestnými stíhaniami Európskej prokuratúry. Vďaka tomu je možná spolupráca s Európskou prokuratúrou podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva.

Okrem toho sa v dohode o programoch Únie stanovujú účinné mechanizmy na zabezpečenie presadzovania rozhodnutí Komisie na území Švajčiarskej konfederácie.

5. ĎALŠIE POZNÁMKY

Metóda výpočtu finančného príspevku Švajčiarskej konfederácie na programy Únie je vymedzená v článku 7 o finančných podmienkach, ktorý je doplnený článkami 8 a 9 dohody a prílohou I o ustanoveniach o finančnom vykonávaní dohody.

Pokiaľ ide o program EU4Health, odhadované rozdelenie príspevku pridruženej krajiny do rôznych rozpočtových riadkov programu je založené na relatívnom podiele každého rozpočtového riadku na rozpočte programu v rozpočte Únie (rozpočtové prostriedky C1 na základe finančného plánu na roky 2021 – 2027 vrátane odhadovaného navýšenia z pokút – článok 5 viacročného finančného rámca). Orientačná suma príspevku pridruženej krajiny bude slúžiť aj na pokrytie decentralizovaných administratívnych výdavkov (externých výdavkov na zamestnancov/ostatných výdavkov na riadenie).

ČASŤ II:
AGENTÚRA EURÓPSKEJ ÚNIE PRE VESMÍRNY PROGRAM

1. NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia Rady o podpise rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou.

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY:

V časti II sa podrobne opisuje finančný vplyv Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program (ďalej len „dohoda“). V časti I sa podrobne opisuje finančný vplyv Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarskej konfederácie na programoch Únie. V časti III sa podrobne opisuje finančný vplyv ostatných dohôd, ktoré sú súčasťou rozsiahleho balíka, v prípade ktorých sa predpokladá finančný príspevok Švajčiarska na rôzne agentúry a informačné systémy.

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- Článok 04 10 01 – Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA) – vonkajšie pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Článok 04 10 01 – Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA) – schválený rozpočet.

3. FINANČNÝ VPLYV⁶

- ☐ Návrh nemá finančný vplyv
- ☐ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy
- ☒ Návrh má finančný vplyv na pripísané príjmy,

⁶ Všetky údaje za roky 2026 a 2027, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, sú orientačné a zodpovedajú najnovším dostupným odhadom.

a to s týmto účinkom:

(v mil. EUR, zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov riadok	Vplyv na príjmy	XX mesačné obdobie začínajúce dd/mm/rrrr (v prípade uplatniteľnosti)	Rok N (2026)
04 10 01	4 098 115	24 mesiacov od 01.01.2026	4 098 115

Rozpočtový príjmov riadok	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

Rozpočtový výdavkov riadok	2026	2027
04 10 01	4 098 115	4 185 977

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

V článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je stanovená požiadavka, aby Komisia bojovala proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Prevencia a odhaľovanie podvodov je preto všeobecnou povinnosťou pre všetky útvary Komisie v rámci ich každodennej činnosti, pokiaľ je s ňou spojené využívanie zdrojov.

Akékoľvek podvody alebo nezrovnalosti týkajúce sa finančných prostriedkov Únie majú obzvlášť negatívny vplyv na dobré meno Komisie a vykonávanie politík Únie. Súčasná stratégia Komisie pre boj proti podvodom [COM(2019) 196] bola prijatá 29. apríla 2019 s cieľom nahradiť stratégiu z roku 2011. Ide o politický dokument, v ktorom sa stanovujú priority Komisie v oblasti boja proti podvodom vzhľadom na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027. Hlavnými cieľmi stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú 1. „ďalej zlepšovať poznatky o formách podvodov, profiloch podvodníkov a systémových slabých miestach súvisiacich s podvodmi poškodzujúcimi rozpočet EÚ“ (zber a analýza údajov) a 2. „optimalizovať koordináciu, spoluprácu a pracovné postupy boja proti podvodom, a to najmä medzi útvarmi Komisie a výkonnými agentúrami“ (koordinácia, spolupráca a procesy). Stratégiu sprevádza akčný plán, ktorý bol revidovaný v júli 2023 a ktorého cieľom je, podobne ako v prípade jeho predchodcu, posilniť všetky časti cyklu boja proti podvodom: prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a nápravu.

Hlavné zásady a cieľové normy stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú:

- nulová tolerancia podvodov,
- boj proti podvodom ako neoddeliteľná súčasť vnútornej kontroly,
- nákladová účinnosť kontrol,

- profesijná bezúhonnosť a odborná spôsobilosť zamestnancov Únie,
- transparentnosť využívania finančných prostriedkov Únie,
- prevencia podvodov, najmä zabezpečenie výdavkových programov proti podvodom,
- účinné vyšetrovacie kapacity a včasná výmena informácií,
- rýchla náprava (vrátane vymáhania spreneverených prostriedkov a súdnych/administratívnych sankcií),
- dobrá spolupráca medzi internými a externými aktérmi, najmä medzi Úniou a zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi a medzi dotknutými odbormi všetkých inštitúcií a orgánov Únie a príslušnými orgánmi,
- účinná interná a externá komunikácia o boji proti podvodom.

Článok 11 dohody o agentúre pre vesmírny program a príloha III k dohode o účasti Švajčiarska na EUSPA obsahujú podrobné ustanovenia týkajúce sa finančných prostriedkov, pokiaľ ide o švajčiarskych účastníkov na činnostiach agentúry pre vesmírny program, ktoré zahŕňajú aj opatrenia na boj proti podvodom. V prílohe III sa stanovujú nevyhnutné podrobnosti a postupy a orgánom [Európska komisia alebo iné osoby poverené Európskou komisiou, medzi ktoré patrí Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) a Európsky dvor audítorov] sa umožňuje bezchybné plnenie úloh s cieľom chrániť finančné záujmy Únie. Finančné záujmy Únie sa musia chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane opatrení zameraných na prevenciu, odhaľovanie, nápravu a zisťovanie nezrovnalostí vrátane podvodov, opatrení zameraných na vymáhanie stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov, a prípadne opatrení zameraných na ukladanie administratívnych sankcií.

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva. Ako sa výslovne stanovuje v článku 11 ods. 4 dohody o agentúre pre vesmírny program, preskúmania a audity sa môžu vykonávať aj po pozastavení uplatňovania protokolu, ukončení uplatňovania dohody alebo po jej vypovedaní.

Dohoda o agentúre pre vesmírny program zabezpečuje, aby mohol OLAF na území Švajčiarskej konfederácie vykonávať administratívne zisťovania, a to aj pokiaľ ide o kontroly a inšpekcie na mieste v súvislosti so subjektom Švajčiarska, ktorý je zmluvnou stranou príslušnej dohody o financovaní, resp. v súvislosti so subjektom Švajčiarska, ktorý je treťou stranou vykonávajúcou dohodu o financovaní na základe zmluvy, a to v súlade s príslušnou dohodou o financovaní a inou uplatniteľnou zmluvou, a v rozsahu v nich stanovenom. Európska komisia a úrad OLAF pri výkone svojich povinností na území Švajčiarskej konfederácie konajú v súlade s právnym poriadkom Švajčiarska.

Preskúmania a audity môžu vykonávať úradníci Únie, predovšetkým úradníci Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou. Európska komisia alebo iné ňou poverené osoby konajú pri výkone svojich povinností na území Švajčiarskej konfederácie v súlade s právnym poriadkom Švajčiarska.

Orgány Švajčiarska spolupracujú v súlade s uplatniteľnými nástrojmi medzinárodnej spolupráce s orgánmi Únie alebo členských štátov príslušnými na vyšetrovanie a stíhanie trestných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie vrátane podania obžaloby na údajných páchatel'ov a spolupáchatel'ov uvedených trestných činov. Žiadosti predložené podľa uplatniteľných nástrojov medzinárodnej spolupráce môžu prípadne zahŕňať žiadosti podané

v súvislosti s vyšetrovaniami alebo trestnými stíhaniami Európskej prokuratúry. Vďaka tomu je možná spolupráca s Európskou prokuratúrou podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva.

Okrem toho sa v dohode o agentúre pre vesmírny program stanovujú účinné mechanizmy na zabezpečenie presadzovania rozhodnutí Komisie na území Švajčiarskej konfederácie.

5. ĎALŠIE POZNÁMKY

Ročný finančný príspevok Švajčiarska na financovanie EUSPA bude mať formu sumy operačného príspevku na jednej strane a účastníckeho poplatku na strane druhej, ako sa vymedzuje v článku 4 dohody o agentúre pre vesmírny program a v prílohe I k uvedenej dohode.

Operačný príspevok bude založený na kľúči na určenie príspevkov, ktorý je vymedzený ako pomer hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) Švajčiarska v trhových cenách k HDP Únie v trhových cenách. Uplatní sa najnovší dostupný HDP k 1. januáru roka, v ktorom sa uskutočňuje ročná platba, poskytnutý Štatistickým úradom Európskej únie (EUROSTAT), s náležitým ohľadom na dohodu o spolupráci v oblasti štatistiky⁷. Ak sa uvedená dohoda prestane uplatňovať, HDP Švajčiarska sa stanoví na základe údajov poskytnutých Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Operačný príspevok sa vypočíta použitím kľúča na určenie príspevkov na ročný schválený rozpočet Únie zapísaný do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dodatočných riadkov rozpočtu Únie v danom roku. Všetky referenčné sumy budú založené na viazaných rozpočtových prostriedkoch.

Ročný účastnícky poplatok je percentuálnym podielom ročného operačného príspevku. Ročný účastnícky poplatok má tieto hodnoty:

- v roku 2026: 2 %
- v roku 2027: 3 %
- v roku 2028 a nasledujúcich rokoch: 4 %.

Všetky finančné príspevky Švajčiarska alebo platby od Únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Európska komisia vydáva Švajčiarsku výzvy na úhradu finančných prostriedkov, ktoré zodpovedajú príspevku Švajčiarska. Švajčiarsko zaplatí sumu uvedenú vo výzve na úhradu finančných prostriedkov najneskôr 45 dní po jej doručení.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Švajčiarsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti. Príslušná úroková miera na splatné sumy nezaplatené v deň splatnosti je rovnaká ako úroková miera uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej hlavné refinančné operácie a uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie* platná v prvý deň mesiaca, do ktorého spadá deň splatnosti, alebo 0 %, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia, plus 3,5 percentuálneho bodu.

⁷ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o spolupráci v oblasti štatistiky (Ú. v. EÚ L 90, 28.3.2006, s. 2).

ČASŤ III:

OSTATNÉ AGENTÚRY A INFORMAČNÉ SYSTÉMY

1. NÁZOV NÁVRHU:

Návrh rozhodnutia Rady o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou.

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY:

V časti III sa podrobne opisuje finančný vplyv dohôd, ktoré sú súčasťou rozsiahleho balíka, v prípade ktorých sa predpokladá finančný príspevok Švajčiarska na rôzne agentúry a informačné systémy, s výnimkou Dohody medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program. Finančné vplyvy tejto dohody, ako aj Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o účasti Švajčiarska na programoch Únie sú podrobne opísané v častiach I a II legislatívneho finančného výkazu.

Podľa dohôd v oblastiach týkajúcich sa vnútorného trhu, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje, dohody o zdraví a dohody o agentúre pre vesmírny program bude Švajčiarsko finančne prispievať do rozpočtu Únie na riadenie a prevádzku agentúr a orgánov, informačných systémov a ďalších činností, ku ktorým má prístup na základe týchto dohôd. Súbor štandardných finančných podmienok bol vyrokovaný a začlenený do osobitných dohôd. Netýka sa to dohody o účasti Švajčiarska na činnosti Agentúry Európskej únie pre vesmírny program ani dohody o účasti Švajčiarska na programoch Únie.

Podrobný opis finančných podmienok je začlenený do oddielu 5 tohto dokumentu.

Informačnými systémami, ku ktorým Švajčiarsko získa prístup a na ktoré bude musieť finančne prispievať v súlade s dohodnutými finančnými podmienkami, sú:

- Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES) zriadená nariadením (EÚ) 2016/589,
- elektronická výmena informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI) zriadená nariadením (ES) č. 883/2004 a nariadením (ES) č. 987/2009,
- moduly informačného systému o vnútornom trhu (IMI) zriadeného nariadením (EÚ) č. 1024/20127 týkajúce sa vysielania pracovníkov, služieb, odborných kvalifikácií, európskeho profesijného preukazu, regulovaných povolání a jednotnej digitálnej brány.
- informačný systém EudraGMDP o zákonníku Spoločenstva o humánných liekoch zriadený smernicou 2004/27/ES;
- portál EUROPHYT zriadený smernicou Komisie 94/3/ES z 21. januára 1994,
- systém rýchleho varovania pre potraviny a krmivá (RASFF) zriadený nariadením (ES) č. 178/2002,
- platforma pre sanitárnu a rastlinolekársku certifikáciu (TRACES) zriadená nariadením (EÚ) 2017/625,

- informačný systém o chorobách zvierat (ADIS) zriadený nariadením (EÚ) 2020/2002,
- databáza Únie zriadená smernicou (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov.

Agentúrami, ku ktorým Švajčiarsko získa prístup a na ktoré bude musieť finančne prispievať v súlade s dohodnutými finančnými podmienkami, sú:

- Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) zriadené nariadením (ES) č. 851/2004,
- Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) zriadený nariadením (ES) č. 178/2002,
- Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) zriadená nariadením (EÚ) 2019/942.

Ak v súčasnosti existujú alternatívne zdroje financovania, zachovajú sa. Ak by sa táto situácia zmenila v priebehu životného cyklu dohôd, mali by sa uplatňovať štandardné finančné podmienky. Týka sa to týchto informačných systémov a agentúr:

- TACHOnet zriadený nariadením (EÚ) č. 165/2014 a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2016/68,
- systém včasného varovania a reakcie (EWRS) zriadený nariadením (EÚ) 2022/2371,
- Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA) zriadená nariadením (EÚ) 2018/1139,
- Spoločný informačný systém o sociálnej ochrane (MISSOC).

Keďže Švajčiarsko nebude mať prístup k činnostiam Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER), ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti dohody o elektrine, jeho ročný operačný príspevok na agentúru ACER sa vypočíta na základe ročnej referenčnej sumy zodpovedajúcej 85 % sumy ročného schváleného rozpočtu Únie zapísanej do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie.

V rámci súčasného VFR (2021 – 2027) sa od Švajčiarska nebude vyžadovať žiadny príspevok na financovanie EWRS v súlade s uvedenými finančnými podmienkami. Namiesto toho bude jeho príspevok pokrytý z príspevkov na financovanie ECDC a programu EU4Health, keďže ide o dva zdroje financovania EWRS v rámci súčasného VFR.

V čase vypracovávania tohto dokumentu nie je možné určiť presný vplyv príspevkov Švajčiarska na rozpočet, keďže Švajčiarsko začne prispievať až po nadobudnutí platnosti príslušných dohôd a nadobudnutie ich platnosti závisí od toho, či Švajčiarsko splní určité ústavné záväzky. Tento proces môže trvať niekoľko rokov, čo môže znamenať, že dohody nenadobudnú platnosť počas súčasného viacročného finančného rámca.

Keďže dohodnuté mechanizmy financovania vytvoria pre rozpočet Únie pravidelný tok príjmov a štandardné ustanovenia budú slúžiť ako vzor pre príspevky Švajčiarska na riadenie a prevádzku akejkoľvek ďalšej agentúry alebo informačného systému, ku ktorým Švajčiarsko v budúcnosti získa prístup, je dôležité znázorniť, ako by mohli finančné podmienky ovplyvniť rozpočet. Uvedené sumy sú výsledkom uplatnenia finančných podmienok na rozpočet na rok 2024, ktorý slúžil ako referencia počas rokovaní o mechanizmoch financovania a platobných podmienkach.

- **Informačné systémy**

Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES)

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- R6 1 2 0 – Európsky sociálny fond Plus — Pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do týchto rozpočtových riadkov výdavkov (kapitola/článok/položka):

Článok – 07 02 04 ESF+ – Zložka Zamestnanosť a sociálna inovácia (EaSI)

- Článok – 07 10 09 Európsky orgán práce (ELA) výdavky súvisiace s platformou EURES

Elektronická výmena informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI)

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 1 2 0 – Európsky sociálny fond Plus — Pripísané príjmy
- R 6 6 3 0 – Pilotné projekty, prípravné akcie, výhradné práva a iné akcie

Príjmy sa pripíšu do týchto rozpočtových riadkov výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Článok 07 02 04 – ESF+ — Zložka Zamestnanosť a sociálna inovácia (EaSI)
- Položka 07 20 03 01 – Voľný pohyb pracovníkov, koordinácia systémov sociálneho zabezpečenia, ako aj opatrení vzťahujúcich sa na migrantov vrátane migrantov z tretích krajín

Informačný systém o vnútornom trhu (IMI)

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 00 03 00 – Program pre jednotný trh – Pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Položka 03 01 01 01 – Podporné výdavky na Program pre jednotný trh (03 01 01 01 02)

EudraGMDP

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 6 2

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- 6 10 03 01 – Príspevok Únie na Európsku agentúru pre lieky

EUROPHYT, iRASFF, TRACES, ADIS

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 60 30

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Článok 03 02 06 – Prispievanie k vysokej úrovni zdravia a dobrých podmienok ľudí, zvierat a rastlín

Databáza Únie zriadená smernicou (EÚ) 2018/2001

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 06 08 – Ostatné príspevky a náhrady — Pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- 02 20 04 02 – Podporné činnosti pre európsku energetickú politiku a vnútorný trh s energiou

• **Agentúry**

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 6 2

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Článok 06 10 01 – Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb
- Článok 06 10 02 – Európsky úrad pre bezpečnosť potravín

Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)

Rozpočtový riadok príjmov (kapitola/článok/položka):

- 6 06 08 – Decentralizované agentúry – Pripísané príjmy

Príjmy sa pripíšu do tohto rozpočtového riadka výdavkov (kapitola/článok/položka):

- Článok 02 10 06 – Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)

3. FINANČNÝ VPLYV

- ☐ Návrh nemá finančný vplyv
- ☐ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy
- ☒ Návrh má finančný vplyv na pripísané príjmy,

a to s týmto účinkom:

- **Informačné systémy**

Európska sieť služieb zamestnanosti (EURES)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
R 6 1 2 0	999 897

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
R 6 1 2 0	999 897
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
07 02 04	999 897
07 10 09	

Elektronická výmena informácií o sociálnom zabezpečení (EESSI)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
R 6 1 2 0	227 136
R 6 6 3 0	

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
R6 1 2 0	227 136
R 6 6 3 0	
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
07 02 04	227 136
07 20 03 01	

Informačný systém o vnútornom trhu (IMI)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 00 03 00	96 346

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 00 03 00	96 346
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
Položka 03 01 01 01 (03 01 01 01 02)	96 346

EudraGMDP

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 6 2	6 525

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 6 2	6 525
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
6 10 03 01	6 525

EUROPHYT, iRASFF, TRACES, ADIS

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 0 3 0	727 804

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 0 3 0	727 804
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
Položka 03 02 06	727 804

Databáza Únie zriadená smernicou (EÚ) 2018/2001

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 06 08	875 000

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 06 08	875 000
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
02 20 04 02	875 000

- **Agentúry**

Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 6 2	3 670 862

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 6 2	3 670 862
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
Článok 06 10 01	3 670 862

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
6 6 2	7 755 340

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 6 2	7 755 340
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
Článok 06 10 02	7 755 340

Rozpočtový riadok príjmov	Vplyv na ročné príjmy (odhad 2024)
06 06 08	981 805

Stav po akcii	
Rozpočtový riadok príjmov	Odhadované ročné príjmy
6 06 08	981 805
Rozpočtový riadok výdavkov	Odhadované ročné výdavky
02 10 06	981 805

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

V článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) je stanovená požiadavka, aby Komisia bojovala proti podvodom a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Prevencia a odhaľovanie podvodov je preto všeobecnou povinnosťou pre všetky útvary Komisie v rámci ich každodennej činnosti, pokiaľ je s ňou spojené využívanie zdrojov.

Akékoľvek podvody alebo nezrovnalosti týkajúce sa finančných prostriedkov Únie majú obzvlášť negatívny vplyv na dobré meno Komisie a vykonávanie politík Únie. Súčasná stratégia Komisie pre boj proti podvodom [COM(2019) 196] bola prijatá 29. apríla 2019 s cieľom nahradiť stratégiu z roku 2011. Ide o politický dokument, v ktorom sa stanovujú priority Komisie v oblasti boja proti podvodom vzhľadom na viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027. Hlavnými cieľmi stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú 1. „ďalej zlepšovať poznatky o formách podvodov, profiloch podvodníkov a systémových slabých miestach súvisiacich s podvodmi poškodzujúcimi rozpočet EÚ“ (zber a analýza údajov) a 2. „optimalizovať koordináciu, spoluprácu a pracovné postupy boja proti podvodom, a to najmä medzi útvarmi Komisie a výkonnými agentúrami“ (koordinácia, spolupráca a procesy). Stratégiu sprevádza akčný plán, ktorý bol revidovaný v júli 2023 a ktorého cieľom je, podobne ako v prípade jeho predchodcu, posilniť všetky časti cyklu boja proti podvodom: prevenciu, odhaľovanie, vyšetrovanie a nápravu.

Hlavné zásady a cieľové normy stratégie Komisie pre boj proti podvodom z roku 2019 sú:

- nulová tolerancia podvodov,
- boj proti podvodom ako neoddeliteľná súčasť vnútornej kontroly,
- nákladová účinnosť kontrol,
- profesijná bezúhonnosť a odborná spôsobilosť zamestnancov Únie,

⁸ Na základe ročnej referenčnej sumy zodpovedajúcej 85 % sumy ročného schváleného rozpočtu Únie zapísanej do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie.

- transparentnosť využívania finančných prostriedkov Únie,
- prevencia podvodov, najmä zabezpečenie výdavkových programov proti podvodom,
- účinné vyšetrovacie kapacity a včasná výmena informácií,
- rýchla náprava (vrátane vymáhania spreneverených prostriedkov a súdnych/administratívnych sankcií),
- dobrá spolupráca medzi internými a externými aktérmi, najmä medzi Úniou a zodpovednými vnútroštátnymi orgánmi a medzi dotknutými odbormi všetkých inštitúcií a orgánov Únie a príslušnými orgánmi,
- účinná interná a externá komunikácia o boji proti podvodom.

5. ĎALŠIE POZNÁMKY

Ročný finančný príspevok Švajčiarska na financovanie informačných systémov a agentúr bude mať formu sumy operačného príspevku na jednej strane a účastníckeho poplatku na strane druhej.

Operačný príspevok bude založený na kľúči na určenie príspevkov, ktorý je vymedzený ako pomer hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) Švajčiarska v trhovách cenách k HDP Únie v trhovách cenách. Uplatní sa najnovší dostupný HDP k 1. januáru roka, v ktorom sa uskutočňuje ročná platba, poskytnutý Štatistickým úradom Európskej únie (EUROSTAT), s náležitým ohľadom na dohodu o spolupráci v oblasti štatistiky⁹. Ak sa táto dohoda prestane uplatňovať, HDP Švajčiarska sa stanoví na základe údajov poskytnutých Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Operačný príspevok na agentúry sa vypočíta použitím kľúča na určenie príspevkov na ročný schválený rozpočet Únie zapísaný do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie v danom roku. Operačný príspevok na informačné systémy a ďalšie činnosti sa vypočíta uplatnením kľúča na určenie príspevkov na príslušný rozpočet daného roka, ako sa stanovuje v dokumentoch, ktorými sa plní rozpočet (ako sú pracovné programy alebo zmluvy). Všetky referenčné sumy budú založené na viazaných rozpočtových prostriedkoch.

Ročný účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného operačného príspevku.

Všetky finančné príspevky Švajčiarska alebo platby od Únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

Európska komisia najneskôr do 16. apríla rozpočtového roka oznámi Švajčiarsku tieto informácie v súvislosti s účasťou Švajčiarska:

- sumy viazaných rozpočtových prostriedkov ročného rozpočtu Únie zapísané do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie v danom roku pre každú agentúru a sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v súvislosti so schváleným rozpočtom Únie na daný rok na príslušný rozpočet informačných systémov;
- sumu účastníckeho poplatku;

⁹ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o spolupráci v oblasti štatistiky (Ú. v. EÚ L 90, 28.3.2006, s. 2).

- pokiaľ ide o agentúry, v roku $N + 1$ sumy rozpočtových záväzkov prijatých v súvislosti s viazanými rozpočtovými prostriedkami schválenými v roku N v príslušnom dotačnom riadku, resp. príslušných dotačných riadkoch rozpočtu Únie v súvislosti s ročným rozpočtom Únie zapísané do príslušného dotačného riadka, resp. príslušných dotačných riadkov rozpočtu Únie na rok N .

Európska komisia na základe svojho návrhu rozpočtu poskytne čo najskôr odhad vyššie uvedených informácií, najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

Európska komisia vydáva Švajčiarsku výzvy na úhradu finančných prostriedkov, ktoré zodpovedajú príspevku Švajčiarska na každú z agentúr, informačných systémov a ďalších činností, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje. Švajčiarsko zaplatí sumu uvedenú vo výzve na úhradu finančných prostriedkov najneskôr 60 dní po vydaní výzvy na úhradu finančných prostriedkov.

Pri každej výzve na úhradu finančných prostriedkov môže Švajčiarsko vykonať samostatné platby za každú agentúru, informačný systém alebo ďalšiu činnosť.

V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Švajčiarsko povinné zaplatiť úrok z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti.

Úrokovou sadzbou uplatniteľnou na splatné sumy, ktoré neboli zaplatené v deň splatnosti, je úroková sadzba, ktorú Európska centrálna banka uplatňuje na svoje hlavné refinančné operácie, uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, platná v prvý kalendárny deň mesiaca splatnosti, alebo 0 %, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia, zvýšená o 3,5 percentuálneho bodu.